

FoU-RAPPORT

Tettere samarbeid og styrket kvalitet i praksisstudiene

Erfaringer fra et aksjonsforsknings-
prosjekt ved vernepleierutdanningen i
Nord universitet

Odil Sætertrø

Nord universitet
FoU-rapport nr. 69
Bodø 2021

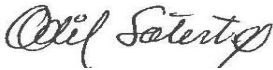

Tettere samarbeid og styrket kvalitet i praksisstudiene

Erfaringer fra et aksjonsforskningsprosjekt ved vernepleierutdanningen i Nord universitet

Odil Sætertrø

Nord universitet
FoU-rapport nr. 69
ISBN 978-82-7456-836-5
ISSN 2535-2733
Bodø 2021

Godkjenning av dekan

<p>Tittel:</p> <p>Tettere samarbeid og styrket kvalitet i praksisstudiene. Erfaringer fra et aksjons-forskningsprosjekt ved vernepleierutdanningen i Nord universitet.</p>	<p>Offentlig tilgjengelig: Ja</p>	<p>Publikasjonsnr. 69</p>
	<p>ISBN 978-82-7456-836-5</p>	<p>ISSN 2535-2733</p>
<p>Forfatter(e) / prosjektmedarbeider(e): Odil Sætertrø</p>	<p>Prosjektansvarlig (sign). </p>	<p>Dato: 19.01.2021</p>
<p>Prosjekt: Utviklingsprosjekt kun brukt av FoU-tid.</p>	<p>Oppdragsgiver(e)</p>	<p>Dekan (sign). </p>
<p>Sammendrag:</p> <p>Rapporten er basert på et utviklingsprosjekt for utprøving av ny modell for gjennomføring av praksisstudiet i profesjonsutdanningen i vernepleie ved fakultet for sykepleie- og helsevitenskap (FSH) i Nord universitet. Intensjonen med den nye modellen var å få etablert et tettere samarbeid mellom praksisfeltet og utdanning samt å få styrket kvaliteten i praksisstudiet. De som deltok var studenter fra 1. og 2. år på vernepleierutdanningen, praksisveiledere fra praksissteder i nedslagsfeltet og fagansvarlige fra praksisemnene 1. og 2. studieår fra vernepleierutdanningen.</p> <p>Aksjonsforskning ble anvendt som metode og evaluering av prosjektet ble gjennomført ved hjelp av fokusgruppeintervju med praksisveiledere og studenter som deltakere.</p> <p>Hovedfunn i prosjektet viser at en langsiktig lederforankret samarbeidsavtale der faste møtepunkter mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon er nedfelt kan bidra til et tettere samarbeid. Møtepunkter satt i system mellom praksisveiledere, studenter og fagansatte er viktige samarbeidsarenaer for gjensidig utveksling av informasjon, utvikling av felles forståelse for</p>	<p>Oppdragsgivers referanse</p>	<p>Emneord:</p> <p>aksjonsforskning, helse- og sosialfaglig profesjonsutdanning, praksisstudier, veiledning, profesjonskunnskap, vernepleier</p>

<p>kompetansekrav og kan bidra til å sikre et systematisk samarbeid som har vært etterlyst.</p> <p>Videre funn viser at veiledningskontrakt mellom student og en definert kompetent praksisveileder bidrar til å strukturere veiledningsprosessen og gir gode forutsetninger for læring i praksisstudiet. Videreføring av praksisplassbeskrivelser og studenter i par blir gode verktøy i den nye modellen for å sikre kvalitet i praksisstudiet.</p> <p>Utviklingsprosjektet pågikk i 2016-2018.</p>	
<p>Summary:</p>	<p>Keywords:</p>

Sammendrag

Rapporten er basert på et utviklingsprosjekt for utprøving av ny modell for gjennomføring av praksisstudiet i profesjonsutdanningen i vernepleie ved fakultet for sykepleie- og helsevitenskap (FSH) i Nord universitet. Intensjonen med den nye modellen var å få etablert et tettere samarbeid mellom praksisfeltet og utdanning samt å få styrket kvaliteten i praksisstudiet. De som deltok var studenter fra 1. og 2. år på vernepleierutdanningen, praksisveiledere fra praksissteder i nedslagsfeltet og fagansvarlige fra praksisemnene 1. og 2. studieår fra vernepleierutdanningen.

Aksjonsforskning ble anvendt som metode og evaluering av prosjektet ble gjennomført ved hjelp av fokusgruppeintervju med praksisveiledere og studenter som deltakere.

Hovedfunn i prosjektet viser at en langsiktig lederforankret samarbeidsavtale der faste møtepunkter mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon er nedfelt kan bidra til et tettere samarbeid. Møtepunkter satt i system mellom praksisveiledere, studenter og fagansatte er viktige samarbeidsarenaer for gjensidig utveksling av informasjon, utvikling av felles forståelse for kompetansekrav og kan bidra til å sikre et systematisk samarbeid som har vært etterlyst.

Videre funn viser at veiledningskontrakt mellom student og en definert kompetent praksisveileder bidrar til å strukturere veiledningsprosessen og gir gode forutsetninger for læring i praksisstudiet. Videreføring av praksisplassbeskrivelser og studenter i par blir gode verktøy i den nye modellen for å sikre kvalitet i praksisstudiet.

Utviklingsprosjektet pågikk i 2016-2018.

Emneord: aksjonsforskning, helse- og sosialfaglig profesjonsutdanning, praksisstudier, veiledning, profesjonskunnskap, vernepleier

Innhold

1. Innledning.....	4
1.1. Rapportens oppbygning	5
1.2. Hensikten med prosjektet	5
2. Bakgrunn for prosjektet	7
3. Utvikling av profesjonskompetanse	11
1.3. Veiledningskompetanse	12
4. Metode	13
4.1. Aksjonsforskning.....	13
4.2. Generering av data	14
4.2.1. Fokusgruppeintervju.....	14
4.2.2. Deltakere og kontekst.....	15
4.2.3. Analyse av funn.....	16
4.3. Metodiske betraktninger og etiske overveielser	16
4.3.1. Forskningsperspektivet i aksjonsforskning.....	19
5. Aksjonsprosessen i dette utviklingsprosjektet	21
5.1. Prosjektets oppstartsfasen	21
5.2. Kartlegging av utfordringsområder og forslag til tiltak	27
5.3. Planlegging av tiltakene i aksjonen	28
6. Utprøving av ny modell for praksisstudiet	32
6.1. Flerårig lederforankret samarbeidsavtale på enhetsnivå	33
6.2. Veiledningskontrakt	35
6.3. Modellens tre møtepunkter	36
7. Drøfting av erfaringene med ny modell	41
7.1. Organisering muliggjør et tettere samarbeid.....	41
7.1.1. Samhandling satt i system	43
7.1.2. Omplussing av ressurser	45
7.2. Hvilke faktorer kan bidra til å styrke kvaliteten i praksisstudiene i modellen?	46
7.2.1. Trygghet og forutsigbarhet en forutsetning for læring	46
7.2.2. Studenter i par.....	47
7.2.3. Veilederkompetanse	48
7.2.4. Veiledningskontrakten	48
7.2.5. Læringsprosesser krever god veiledning	49
7.3. Oppsummering.....	50
8. Konklusjon og implikasjoner for videre praksis.....	51

9 Erfaringer med aksjonsforskning som metode	52
9.1. Utfordringer og oppdagelser underveis i prosjektet.....	52
Litteraturliste.....	54

Tabell- og figuroversikt:

- Tabell 1: Illustrasjon av analysen fra fase 1 og 2 Systematisert etter tema, utfordringsområder og valgte tiltak i aksjonen
- Figur 1: Prosjektets fire faser, inspirert av Coghlan & Brannick (2014:9) The action research cycle.
- Figur 2: Fasene i aksjonsforskningen i dette utviklingsprosjektet inspirert av Coghlan og Brannick (2014).
- Figur 3: Oppsummering av temaer fra arbeidsgruppa
- Figur 4: Forslag til modell for møtepunkter før under og etter praksisstudiet
- Figur 5: Illustrasjon av ny modell for praksisstudier på vernepleierutdanningen

Vedlegg:

1. Informasjonsskriv og samtykke
2. Intervjuguide
3. Vurderingsskjema for praksisstudier 1. og 2. år
4. Beskrivelse av ny modell og innhold i tre møtepunkter
5. Illustrasjon av analyseprosessen fra fokusgruppeintervju
6. Prosjektplan
7. Eksempel på samarbeidsavtale
8. Veiledningskontrakt
9. Mal for praksisplassbeskrivelse
10. Eksisterende samarbeidsavtale (gyldig til 2019)

1. Innledning

Denne rapporten beskriver et samarbeidsprosjekt med mål om å utvikle en ny modell for praksisstudie gjennomført i et samarbeid mellom praksisfeltet og vernepleierutdanningen ved Fakultet for sykepleie- og helsevitenskap ved Nord universitet. Praksisfeltet var representert av følgende fem praksissteder: Psykiatrisk avdeling i Helse Midt ved sykehuset Namsos, Miljøarbeidertjenesten og Høylandet sykehjem i Høylandet kommune, Demensavdelingen ved Namsos helsehus i Namsos kommune, Namdalseid Helsetun i Namdalseid kommune og Kastvollen rehabiliteringssenter¹. Prosjektet pågikk i perioden september 2016 – juni 2018.

Rapporten bygger på datamateriale som er samlet inn gjennom kartlegging ved prosjektets oppstart (høsten 2016), gjennom aksjon i feltet (2017/2018) og evaluering i form av fokusgruppeintervju ved prosjektets slutt (juni 2018). Arbeidsgruppa i kartleggingsfasen bestod av praksisveiledere², fagansatte³ og administrativt ansatte⁴ ved fakultetet knyttet til vernepleierutdanningen. Studenter fra 1. og 2. studieår, praksisveiledere og fagansatte deltok i aksjonen i feltet.

Prosjektet har hatt fokus på gjennomføring av praksisstudiet i profesjonsutdanningen i vernepleie. Aksjonsforskning som metode ble valgt for å prøve ut en ny praksismodell som kan bidra til et tettere samarbeid mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon og styrke kvaliteten på praksisstudiet som har vært etterspurt i mange år. Rapporten er skrevet av prosjektleder.

¹ Kastvollen rehabiliteringssenter, Inderøy, er et døgnbasert tilbud innen ulike diagnoseområder, privat aktør. Kastvollen blir drevet av AS Reko, en av landets eldste arbeidsmarkedsbedrifter og et aksjeselskap <https://reko.org/> [lastet ned 01.10.2018]

² Defineres som «en fagperson fra praksisstedet med veilederkompetanse som har ansvar for å følge opp studenten som er i praksis» (UHR; 2016:15).

³ Med fagansatte menes her emneansvarlige. Kontaktlærere er ikke i stor grad involvert.

⁴ Med administrativt ansatte menes faggruppeteider og konsulent knyttet til praksisstudiene ved fakultetet med studiested Namsos.

1.1. Rapportens oppbygning

I første kapittel presenteres prosjektets hensikt og problemstilling. Bakgrunn for prosjektet presenteres i kapittel 2. I kapittel 3 presenteres teoretisk bakgrunnsforståelse. I kapittel 4 beskrives valg av metode i aksjonsprosjektet og fokusgruppeintervju som metode for evaluering av prosjektet. Kapittel 5 beskriver aksjonsprosessen i dette prosjektet og kapittel 6 beskriver utprøving av ny modell for praksisstudiet. Drøfting av erfaringer fra med ny modell drøftes i kapittel 7. I kap. 8 presenteres konklusjon og forslag til videre implikasjoner. Helt til slutt i kapittel 9, reflekteres det over noen erfaringer med aksjonsforskning som metode i dette prosjektet.

1.2. Hensikten med prosjektet

Et felles mål for utdanningsinstitusjon og praksisfelt er å utdanne kvalifiserte vernepleiere gjennom et likeverdig og kvalitativt godt samarbeid. I dette ligger at praksisfelt og utdanningsinstitusjon samarbeider om å utvikle et større fokus på læring hos studentene enn bare erfaringsinnhenting i praksisstudiene. På bakgrunn av dette skal modellen søke å sikre en tettere kobling mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon og sikre kvalitet på praksisstudiene.

Tettere kobling mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt.

Det bør være et mål og tilstrebe en tett kobling mellom det som læres i teoriene og det som utføres i praksis. En tydelig organisering av samarbeidet mellom utdanningsinstitusjonen og praksisfelt vil blant annet bety at partene i større grad blir kjent med hverandres måte å arbeide på. I forskrift om tilsyn ved utdanningskvaliteten § 2-2-pkt. 9, stilles det krav om at det skal foreligge praksisavtale mellom institusjon og praksissted (KD, 2017). Dette vil blant annet innebære at utdanningsinstitusjonen i større grad klarer å fange opp de områdene som praksis er opptatt av i undervisningen og gjøre studentene forberedt til de faglige utfordringene de møter når de kommer ut i praksis. En tettere kobling kan bidra til at studentene i større grad ser sammenheng mellom teori og praksis og et styrket samarbeid om forsknings- og utviklingsarbeid mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt.

Sikre kvaliteten i praksisstudiet.

Praksis er en viktig læringsarena i profesjonsutdanning. Det er viktig at denne læringsarenaen holder kvalitet med hensyn til studentens mulighet til å lære. Dette kan innebære to områder. For det første at praksisstedet og utdanningsinstitusjon er faglig oppdatert. For det andre at veileder som har ansvar for å veilede studenten innehar kvaliteter og kompetanse både innenfor sitt fag og i rollen som veileder. Universitets- og høgskolerådet (UHR) (2016) oppsummerer i sin rapport at de viktigste virkemidlene for å bidra til studentenes utvikling, er *god veiledning og tett oppfølging fra både praksisveileder⁵ og kontaktlærer⁶*. Praksisveiledere må ha veilederkompetanse og kontaktlærer må være oppdatert på praksisfeltets problemstillinger. Krav om at utdanningsinstitusjonen må sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse og erfaring fra praksisfeltet, er nedfelt i forskrift om tilsyn ved utdanningskvaliteten § 2-3 Krav til fagmiljø, pkt. 7 § (KD, 2017).

Prosjektets problemstilling er:

Hvordan kan ny modell bidra til tettere samarbeid og en styrket kvalitet på praksisstudiet i vernepleierutdanningen ved Nord universitet?

⁵ Defineres som den fagperson ved praksisstedet som har ansvar for å følge opp studenten som er i praksis (UHR, 2016: 15)

⁶ Defineres som «den fagperson ved utdanningsinstitusjonen som utgjør et bindeledd mellom praksisstedet og utdanningen og som bidrar i pedagogiske og faglige spørsmål.» (UHR, 2016:15)

2. Bakgrunn for prosjektet

Praksisstudier⁷ er en viktig læringsarena i helse- og sosialfaglige profesjonsutdanninger. Samspillmeldingen, Meld.St.nr 13 (Kunnskapsdepartementet 2012) peker på at arbeidslivet spiller en viktig rolle som læringsarena i helse- og sosialfagene, i første omgang gjennom praksisdelen av utdanningene. Kvaliteten i studiene, og hvordan de virker sammen med teoriundervisningen ved lærestedene, er avgjørende for den samlede studiekvaliteten. For å sikre praksisstudiets relevans og kvalitet, er det nødvendig med et nært samarbeid mellom utdanningsinstitusjonen og praksisstedet. I rapporten *Kvalitet i praksisstudiene* (UHR 2016) fastlås at et bedre samspill mellom universitets- og høyskolesektoren og praksisfeltet må til for å skape en gjensidig forståelse av fremtidig kandidaters kunnskapsbehov.

I forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten (2017) stilles det krav til fagmiljøets kompetanse og krav om praksisavtaler mellom institusjon og praksissted. I samme forskrift står det nedfelt krav om veiledernes kompetanse .

De fleste praksisarenaer er i kommunal sektor på vernepleierutdanningen. I følge rapport av Rambøll Management Consulting (2017) gjennomført på oppdrag av KS⁸ er det nå økt fokus på samarbeid og mer kommuneperspektiv i utdanningene. Det er imidlertid enighet om at økt samarbeid også bidrar til å sikre kommuneperspektivet i utdanningene, selv om det er rom for forbedring.

Kårstein og Caspersen (2013) finner at veiledning av studenter i praksis må sees som en del av kjernevirksomheten på tjenestestedet, ikke som en tilleggsoppgave. Et regionalt forskningsprosjekt i Helse Midt-Norge støtter også dette. De fant at i tillegg til tid, var også økonomi, samarbeid med utdanningsinstitusjonen og forankring på arbeidstedet viktige rammefaktorer (Hauge m.fl, 2015). I praksisavtalene for helsefagutdanningene er det ifølge Hatlevik (2012) ikke spesifisert hvor mye tid som skal settes av til veiledning⁹ i praksis. Veilederne i tilsvarende profesjonsutdanninger som fysioterapi- og særlig sykepleierutdanningen vurderer at det er for lite tid til praksisveiledning. Hatlevik (2012)

⁷ En mulig definisjon er «planmessig opplæring som foregår i autentiske yrkessituasjoner under veiledning av person med relevant yrkesutdanning og yrkespraksis» (Brandt, 2005:11).

⁸ KS= Kommunesektorens organisasjon. Alle landets 426 kommuner og 19 fylkeskommuner er medlemmer i KS. <http://www.ks.no/>

⁹ I følge Tveiten (2013) defineres veiledning som «en formell, relasjonell og pedagogisk igangsettelsesprosess som har til hensikt at fokuspersonens mestringskompetanse styrkes gjennom en dialog basert på kunnskap og humanistiske verdier.»

antyder at arbeidspress kan være årsaken til mangel på tid for veiledning og at det er usikkert hvorvidt en avtalefestet minstetid til veiledning vil kunne avhjelpe på dette. Studier viser at det har vært mye *praksisorientert perspektiv* i veiledning i praksisstudiet, og i liten grad *profesjonell refleksjon* (Søndena 2007; Solstad 2010). Praksisveiledere ser i liten grad seg selv som lærere (Munthe og Ohnstad 2008, Bjerknes og Christiansen 2015, Ulvik m.fl.2017)

Et utviklingsarbeid i 2014/2015 bygd på erfaringer fra samarbeid mellom praksisfelt og vernepleierutdanningen (Johansen og Aglen 2015) resulterte blant annet i at praksisplassbeskrivelser¹⁰ skulle utarbeides. Disse ble implementert studieåret 2015-2016.

I det nasjonale praksisprosjektet (UHR 2016) foreslås det blant annet å igangsette prosjekt med et utvalg av praksisplasser for å kunne utvikle en «ny modell» for samhandling mellom utdanningsinstitusjon og praksisfeltet, noe som inspirerte til dette utviklingsprosjektet.

Utfordringer knyttet til praksisstudier i helse –og sosialfaglige profesjonsutdanninger

Samfunnet er i stadig endringer, helse- og sosialtjenester er stadig i omorganiseringsprosesser. I takt med disse endringene peker Caspersen og Kårstein (2013) på en rekke utfordringer knyttet til praksisstudier i helse –og sosialutdanningen.

Samarbeidet mellom utdanning og yrkesfeltet kan oppleves uforutsigbart og lite stabilt over tid. Praksisfelt kan oppleves fragmentert; det er mange ulike brukergrupper og ulike arenaer i kommuner og helseforetak, privat og offentlig. Det er videre for liten stabilitet i tilgang på veiledere og veiledningskompetanse i praksisfeltet. Det oppleves også usikkerhet omkring ansvar, rolle og funksjoner.

Videre finner Caspersen og Kårstein (2013) at økonomiske utfordringer viser seg å være svakt ressursgrunnlag og manglende finansiering knyttet til tid og mulighet for bl.a. veiledning. Sist, men ikke minst, framkommer det en mangel på forpliktende avtaler og kvalitetssikring.

¹⁰Et dokument som praksisstedet utarbeider og som har til hensikt å tydeliggjøre praksisstedets rammer og faglige ståsted med følgende disposisjon: Navn på praksissted, kort beskrivelse av praksisstedet, hvilken type praksis det er; avlastningsbolig, sykehjem, hjemmebasert tjeneste, rehabiliteringsavdeling, skole, antall ansatte, arbeidstid, forslag til litteratur (Johansen og Aglen, 2015).

I følge tilsynsrapport av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga (NOKUT 2017) er flere institusjoner mye i kontakt med praksisfeltet ved gjennomføring av praksisstudier for studentene, gjennom ulike prosjekter og ved bruk av gjesteforelesere fra praksisfeltet. Til tross for dette er det et fåtall av institusjonene som oppgir at de har en systematisk innhenting av informasjon fra praksis og rutiner for hvordan tilbakemeldingene fra praksis benyttes i arbeidet med å videreutvikle studiet også når det gjelder teori. Samme rapport viser til at utdanningsinstitusjoner ikke har oppgitt hvilke krav som stilles til de eksterne praksisveiledernes kompetanse. Kårstein og Caspersen (2013) finner at veiledning av studenter i praksis må sees som en del av kjernevirksomheten på tjenestestedet, ikke som en tilleggsoppgave. Et regionalt forskningsprosjekt i Helse Midt-Norge støtter også dette. De fant at i tillegg til tid, var også økonomi, samarbeid med utdanningsinstitusjonen og forankring på arbeidsstedet viktige rammefaktorer (Hauge m.fl., 2015).

Et viktig aspekt er at det er institusjonenes ansvar å utdanne vernepleiere som ligger i kunnskapsfronten i forhold til praksis, og som kan bidra som utviklingsaktører i og for praksis etter endt utdanning. Studenter som har utviklet og blitt fortrolige med en kunnskapsbasert arbeidsmetodikk gjennom studiet, vil kunne bli aktive bidragsyttere til utvikling av kvalitet i de vernepleiefaglige tjenestene. Av den grunn er det av betydning å styrke koblingen mellom utdanning, forskning og praksisfelt og at dette blir tydeligere i læringsutbyttebeskrivelsene (NOKUT 2017) i studiet.

Når praksisstedet er klasserommet

Tradisjonelt har det vært slik at utdanningen utformer læringsutbyttene relatert til de ulike praksisstudiene på vernepleierutdanningen. Praksisstedets evne, ressurser eller kapasitet til å innfri disse er varierende. Studentene er vår viktigste ressurs ifølge Nordkvelle (2008) og det må være et mål at praksisfelt og utdanningsinstitusjon samarbeider om denne ressursen. Praksisstudier krever både en forberedelse, gjennomføring og etterarbeid for å sikre best mulig læring. Praksisstedet har stor innvirkning på å forme studenten ved å være viktige rollemodeller for studentene som er i en sosialiseringssprosess til å bli ferdig utdannet helsepersonell. I denne sosialiseringssprosessen kan det være en berikelse at studentene får veiledning, opplæring og kunnskapsdeling med ulike fagprofesjoner. Når studenten er i praksis er det praksisfeltet som er «klasserommet», det er praksis som gjennomfører undervisningen. Det må være et mål at studenten lærer og oppøver ferdigheter gjennom

kontinuerlig og tilpasset veiledning av praksisveiler. Koblingen mellom teori og praksis må være i et samarbeid mellom utdanningsinstitusjonen og praksisfeltet. Flere norske studier viser til et stadig større gap mellom teori og praksis og at dette sannsynligvis har økt i takt med økt akademiseringen av profesjonsutdanningene (Heggen 2010 og Mæhre og Vestly, 2012). I mange tilfeller omtales dette som et gap noe som kan bety en mangel på sammenheng mellom teori og praksis. Forhold mellom teori og praksis er altså sentralt i profesjonsutdanningen (Kvernbekk, 2011, Terum & Smeby, 2014).

Kvalitetsområder som kjennetegner faglige gode praksisplasser

UHR (2016) i likhet med Caspersen og Kårstein (2013) definerer og oppsummerer følgende 5 kvalitetsområder

1. Likeverdig og gjensidig forpliktende samarbeid
2. Praksisveiledning
3. Tverrprofesjonelt samarbeidslæring
4. Kunnskapsbaserte praksisstudier
5. Systematisk kunnskapsutvikling og utveksling

Disse kvalitetsområdene handler i hovedsak om et tettere samarbeid mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt når det gjelder læringsutbyttebeskrivelser, veiledning og oppfølging av studenten i praksisstudiet, rolleavklaringer mellom kontaktlærer og praksisveileder og samarbeidsavtaler (UHR 2016:7). Dette prosjektet la særlig vekt på kvalitetsområde 1; *likeverdig og gjensidig forpliktende samarbeid*, 2; *praksisveiledning* og 5; *systematisk kunnskapsutvikling og utveksling* i utvikling av ny modell for praksisstudiet på vernepleierutdanningen.

3.Utvikling av profesjonskompetanse

Profesjonskunnskap kan forstås på flere måter. Harald Grimen (2010) definerer profesjonskunnskap som en form for kunnskap som blir tilegnet gjennom en bestemt type utdanning. Vernepleierutdanningen er en helse – og sosialfaglig profesjonsutdanning som inneholder både teoretisk og vitenskapelig kunnskap samt praksis. I følge Ryle (2009) innebærer utviklingen av profesjonskompetanse for det første kunnskap både for å forstå og forklare de utfordringer og oppgaver studentene står overfor; «knowing that». Videre ha kunnskap og ferdigheter for å kunne løse disse oppgavene; «knowing how». Utfordringer i profesjonsutdanning er å bygge bro mellom praksisbaserte og teoribaserte dimensjoner i de fagfelt man opererer i. Teori-praksisforholdet i utdanning og yrkesutøvelse er i alle yrkesrelevante utdanninger, også for helse- og sosialfaglig utdanninger der studenten står i relasjoner til mennesker i sårbare situasjoner. For å oppnå det kreves det utdanning, nemlig tilegnelse av profesjonskunnskap innen den valgte utdanningen. Som profesjonsutøver er man et bindeledd mellom samfunnet og enkeltindividet. Profesjonsutøveren skal utøve tjenester som kommer befolkningen til gode med bakgrunn i kunnskap og ferdigheter tilstrekkelig nok til å utføre nettopp disse tjenestene. Til slutt handler dette også om dannelse, altså om studentens allmennkunnskap, ferdigheter og innsikt. Å ha dannelse i møte med andre mennesker i ulike situasjoner vil si å opptre på en god og riktig måte på ulike arenaer i ulike kontekster. Dette lærer studentene vel så mye i praksisstudiet som i teoriundervisning. Praksis er derfor en sentral læringsarena i utviklingen av profesjonskunnskap.

Teoretisk kunnskap, yrkesspesifikke ferdigheter og personlig kompetanse er tre kjernekomponenter i profesjonskompetanse ifølge Grete Marie Skau (2017). Teoretisk kunnskap og praktiske ferdigheter fra utdanningen skal omsettes i yrkesutøvelsen av den kompetente profesjonsutøveren. I utdanningen legges det til rette for at studentene arbeider med utvalgt teori «knowing that» og gjennomfører ferdighetsøvelser «knowing how». Personlig kompetanse beskrives som en unik kombinasjon av menneskelige kvaliteter, egenskaper, holdninger og ferdigheter som tilpasses ulike profesjonelle sammenhenger (Skau 2017). Utvikling av profesjonskompetanse skjer både i utdanning og praksisfeltet. En viktig faktor i utdanningen er å hjelpe studentene med å skape meningsfulle sammenhenger med å vise hvordan teoretisk kunnskap kan anvendes. Det er også praksisveileders oppgave. Underviser (her kontaktlærer og veileder i praksis) har en felles agenda. Praksisstudiene kan bidra til at

studentene får et innblikk i hva det kan innebære å være en profesjonsutøver i det yrket de har valgt å utdanne seg til. Videre får studentene mulighet til å utvikle praktiske ferdigheter i en arbeidskontekst som er direkte brukerrettet. Dette vil også gi studentene en mulighet til å se relevansen av teoretisk kunnskap. Det fordres derfor at studenten blir gjort oppmerksom på behovet for teoretisk kunnskap både i utdanningsinstitusjonen og i praksisfeltet.

1.3. Veiledningskompetanse

En kjernekomponent i utviklingen av profesjonskompetanse er *veiledning*, som nevnt innledningsvis. Tidligere forskning viser at praksisveiledernes kompetanse i veiledning¹¹ har stor betydning for studentenes læring i praksisfeltet i profesjonsstudier (Holmsen 2010, Berthelsen 2012, Frøysa et.al. 2013, Caspersen og Kårstein 2013, Maasø 2014, UHR 2016, NOKUT 2018). Blant forslag til kriterier og indikatorer for hva som kjennetegner kvalitet og relevans i praksisstudiene foreslår UHR (2016:51) følgende: «*God veiledning er vesentlig for god kvalitet i praksisstudiene. Praksisveilederens primære oppgave og funksjon er å bidra til, og støtte den enkelte student i dens læring og utvikling av kunnskapsbasert handlingskompetanse. For å lykkes med dette, kreves kompetanse og avsatt tid*».

I alle helse- sosialfaglige profesjoner samarbeider den profesjonelle utøveren med levende mennesker, i utdanningen blir det derfor viktig å møte virkeligheten i praksisstudiene under kyndig veiledning . Med kyndig veiledning menes å bli veiledet av en kompetent helse og sosialfaglig personell fortrinnsvis med veilederkompetanse og/ eller erfaring med veiledning. Profesjonskunnskap er som nevnt nært knyttet til dannelse, altså om studentens allmennkunnskap, ferdigheter og innsikt. I følge skikkethetsforskriften §2 *skal løpende skikkethetsvurdering av alle studenter foregå gjennom hele studiet og skal inngå i en helhetsvurdering av studentens forutsetninger for å kunne fungere i yrket* (KD, 2006). Vurdering av studentenes skikkethet er en viktig del av kompetanseutviklingen. Både praksisveiledere, fagansatte ved utdanningsinstitusjonen og medstudenter har ansvar for kontinuerlig skikkethetsvurdering og vil derfor inngå i veiledning og vurdering av studenten.

¹¹Betegnelsen veiledning bør forbeholdes den komplementære relasjonen mellom den mer erfarne og kompetente, og den mindre erfarne eller mindre kompetente i en undervisnings-, utdannings- eller yrkessammenheng. Handlingskompetanse som veileder innebærer å planlegge, begrunne, gjennomføre, vurdere og reflektere over veiledning og coaching i en-til-en- situasjoner, i grupper, på ulike arenaer og i endrings- og utviklingsarbeid. Løw (2017)

4. Metode

Hensikten med dette prosjektet var å utvikle en modell for å forbedre måten å gjennomføre vernepleierutdanningens praksisstudier. Dette krevde en endring av den tradisjonelle gjennomføringen. Når man ønsker å gjøre endringer som i dette tilfellet er i en kunnskapsorganisasjon var det flere innfallsvinkler å velge mellom. Dette prosjektet ble igangsatt av initiativ fra fagansatte i utdanningen på bakgrunn av nevnte studier og rapporter og prosjektleders egne erfaringer med utfordringer knyttet til helse- og sosialfagstudenters læring i praksis. Siden dette samarbeidsprosjektet er et utviklingsarbeid med mål om endring der både studenter, praksisfelt og utdanning var aktører, var det nærliggende å velge aksjonsforskning som metode.

4.1. Aksjonsforskning

Aksjonsforskning kan oppfattes som å være både en forskningsstrategi og som en tilnærming til utviklings- eller endringsarbeid. Aksjonsforskning er kvalitativ forskning og Postholm (2005) skriver at kvalitativ forskning innebærer: «...å utforske menneskelige prosesser eller problemer i en virkelig setting.....og videre løfte deres perspektiv frem». Aksjonsforskning som kvalitativ metode er mangfoldig og Patton (2015) hevder at det er en forskningsmetode som har til hensikt å forstå og løse et spesifikt problem så raskt som mulig. Når det gjelder aksjonsforskning er fokuset «her og nå» og foregår mellom organisasjoner og involverte personer med en felles agenda for en sak som det ønskes å endre på.

Aksjonsforskning i denne sammenhengen er en framgangsmåte som sikrer involvering av praksisfeltet, er situasjonsspesifikk og problemfokusert. Aktørene var studenter, praksisveiledere og fagansatte ved utdanningsinstitusjonen. Det ble valgt aksjonsforskning som metode fordi praksisfelt, studenter og utdanningsinstitusjon var og er jevnbyrdige samarbeidspartner i endringsarbeidet om å utvikle en ny praksismodell på vernepleierutdanningen. Styrken i denne måten å drive forskning på var at prosjektdeltakerne sammen jobbet for å finne måter å endre/løse praktiske problemer på.

Metoden i dette prosjektet var inspirert av den aksjonsbaserte helhetsmodellen av Coghlan & Brannick (2014) se fig.1. Prosessen i aksjonsforskning beskrives som sirkulær, og at utviklingsprosessen går i spiraler. Denne «lærings sirkelen» kan brukes til å beskrive aksjonsforskningens prosess bestående av fire sykluser/faser; 1) konstruksjon (constructing),

2) planlegging av aksjon (planning action), 3) aksjonsfasen (taking action) og 4) evaluering av aksjonen (evaluating action). Disse fasene går sirkulært over i hverandre.

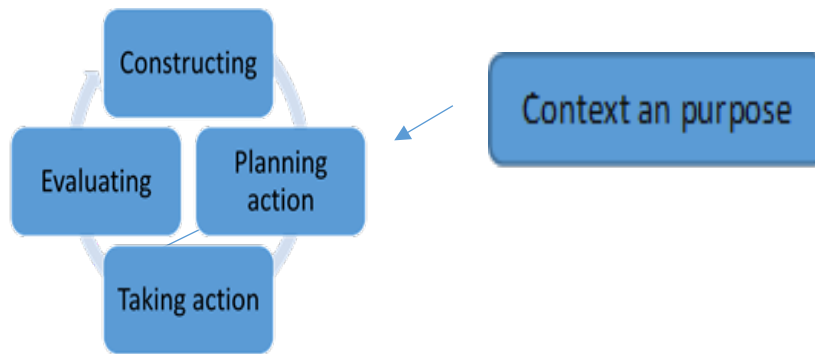

Fig.1. Prosjektets fire faser, inspirert av Coghlan & Brannick (2014:9) *The action research cycle*.

4.2. Generering av data

Eksisterende forskning og relevante politiske føringer gav grunnlag for prosjektets hensikt og oppstart. Data framkom på mange måter gjennom hele prosjektet. Eksempler på dette er oppsummeringer fra kartleggingsmøtene i arbeidsgruppa, notater fra lærermøter og diskusjoner underveis mellom prosjektleder og emneansvarlige. For å evaluere prosjektet ble det gjennomført fokusgruppeintervju der praksisveiledere og studenter var deltakere. Fokusgruppeintervju som metode blir derfor beskrevet i underkap. 4.2.1. For å illustrere erfaringene med utprøvingen av ny modell, blir funn fra fokusgruppeintervjuene presentert med et utvalg av sitater fortløpende etter tiltakene i aksjonen (kapittel 6).

4.2.1. Fokusgruppeintervju

Fokusgruppeintervju er godt egnet dersom man ønsker å lære om erfaringer, holdninger eller synspunkter i et miljø der mange mennesker samhandler (Patton 2015, Malterud 2012). Funn fra fokusgruppeintervjuene er gjort på bakgrunn av prosjektets hensikt og av datamateriale fra fokusgruppene.

4.2.2. Deltakere og kontekst

Det ble gjennomført 2 fokusgruppeintervjuer begge bestående av både praksisveiledere og studenter etter det tredje og siste møtepunktet i utprøvingen av ny modell praksisprosjektet ved Nord universitet. Praksisveilederne representerte til sammen 5 praksissteder, og hvert praksissted hadde to studenter. De 6 praksisveilederne og 12 studentene som deltok i prosjektet ble forespurt om å delta i fokusgruppeintervjuene. 4 praksisveiledere og 10 studenter takket ja til å delta. Fokusgruppene ble delt inn etter tilhørighet. I gruppen fra 1. studieår deltok 2 praksisveiledere og 6 studenter, fra 2. studieår deltok 2 praksisveiledere og 4 studenter. Det ble etter informert samtykke (vedlegg 1) gjort lydopptak av begge intervjuene som hadde en varighet på ca. 90 minutter. Vanligvis benyttes moderator (den som leder intervjuet) og observatør under fokusgruppeintervju, men på grunn av frafall ble det i denne studien kun benyttet i fokusgruppen knyttet til 1. studieår. Emneansvarlig Gunn Eva Solum Myren og prosjektleder og emneansvarlig Odil Sætertrø ledet fokusgruppeintervjuene.

Fokusgruppen ble strukturert ut fra hva Halkier (2016) benevner som «en stram modell», ut fra at vi ønsket å få frem deltakernes erfaringer og refleksjoner over den nye praksismodellen, fremfor interaksjonen mellom praksisveiledere og studenter. Det ble derfor utarbeidet en intervjuguide (vedlegg 2). På bakgrunn av prosjektets hensikt og arbeidsgruppas forslag til tiltak (tab.1) ble det utformet åpne spørsmål og stikkord til diskusjon som eks: *«I 1.møtepunkt deltok praksisveiledere og emneansvarlige; hva tenker dere når dere ser tilbake på det?»* og *«Vurdering med utgangspunkt i læringsutbyttene,- Hvilke erfaringer har dere fra vurderingen?»* og *«3-årig samarbeidsavtale»*

På bakgrunn av prosjektets hensikt ble det valgt bruk av objekter/ hjelpemidler (Halkier 2016) for å minne deltakerne på hva de to første møtepunktene hadde av innhold, og således rette fokuset mot dette. Det ble benyttet laminerte sider av læringsutbyttene i slik de framsto i vurderingsskjemaene knyttet til begge praksisemnene (vedlegg 3) og programmet for de to første møtepunktene som kan ses i dokumentet for beskrivelse av møtepunktene som ble sendt praksisveiledere og ledere (vedlegg 4). Med utgangspunkt i at hovedaktørene i praksisgjennomføringen er praksisveiledere og studenter, var det primært ønskelig å få deres erfaringer belyst fra begge sider.

4.2.3. Analyse av funn

Dataanalysen av fokusgruppeintervjuene var inspirert av Graneheim og Lundman's (2004) kvalitative innholdsanalyse, med en manifest tilnærming. En manifest innholdsanalyse fokuserer på det åpenbare innholdet i teksten, og har fokuset på innholdsaspektet og beskriver det som er synlig, - de åpenbare komponenter. Graneheim og Lundman (2004) viser til ulike trinn i analysen: Valget av analyseenheter, var i dette tilfellet begge intervjuene. Begge intervjuene ble transkribert av emneansvarlig og prosjektleder. Den transkriberte teksten ble gjennomlest flere ganger av prosjektleder og emneansvarlig for å bli godt kjent med teksten, og for å få en helhetlig oversikt hva dette kunne handle om. Meningsenheter ble deretter trukket ut og kodet ved hjelp av farger og stikkord i teksten. Kategorier er kjennetegnet ved innholdsanalyse på et manifest nivå, og er selve kjernen. Kategoriene består av en gruppe innhold som har noe til felles innholdsmessig, men samtidig skal kategoriene utelukke hverandre. Med andre ord skal datamaterialet ikke kunne falle mellom to kategorier, eller passe i flere kategorier (Graneheim og Lundman 2004; Patton 2015). Eksempel på analyseprosessen illustreres i vedlegg 5 og funn fra fokusgruppeintervjuene presenteres i kapittel 6 fortløpende under tiltakene i aksjonen.

4.3. Metodiske betraktninger og etiske overveielser

I dette kapitlet presenteres først noen betraktninger om rekruttering av deltakere i prosjektet, deretter gjøres noen betraktninger knyttet til reliabilitet og validitet i aksjonsforskning herunder evalueringen av prosjektet. Til slutt i dette kapitlet presenteres noen etiske overveielser. I kap. 4.3.1 gjøres noen refleksjoner knyttet til forskningsperspektivet i aksjonsforskning.

Deltakere

Utvelgelsen av deltakere var et bevisst valg i starten av prosjektet og ble gjort på bakgrunn av prosjektleders kjennskap til praksisfeltet som Nord universitet har samarbeidsavtaler. Geografisk nærhet var av praktisk og økonomisk betydning med tanke på reiseutgifter som utdanningen stod for. Andre måter å rekruttere til prosjektdeltakelse på, kunne vært å forespørre alle kommuner i nedslagsfeltet og deretter gjort et tilfeldig utvalg av frivillige deltakere uavhengig av kompetanse og erfaring. Knapphet på tid og ressurser i dette prosjektet gjorde at dette ikke var mulig. Fem av praksisveilederne var vernepleiere av

profesjon, kun en deltaker var utdannet sykepleier. Veilederrollen og veiledererfaringen er den samme, dermed kan resultatene i denne studien ha en viss overføringsverdi til andre helse- og sosialfaglig utdanninger sett i et veiledningsperspektiv.

Det var en forutsetning at praksisveilederne hadde veiledningskompetanse og siden dette prosjektet var en pilot, var det ikke ønskelig med så mange deltakere i utprøvingen, men nok deltakere til å få et tilstrekkelig erfaringsgrunnlag i utprøvingen av modellen.

Kontaktpersoner og/ eller enhetslederen i kommunene forespurte praksisveiledere som hadde lang erfaring og et klart engasjement i studentoppfølging og i utgangspunktet opptatt av studentenes profesjonsutvikling. Hvis vi hadde et større utvalg av f.eks. praksisveileder både med og uten erfaring eller kompetanse kunne resultatet ha blitt annerledes.

Praksisarena i vernepleierutdanningen er både i helseforetak (spesialisthelsetjenesten), i kommunehelsetjeneste og hos private aktører. Deltakerne ble rekruttert fra alle arenaer. Dette gjenspeiler mangfoldet av praksisarenaer der vernepleieren utøver sin profesjon.

Studentene som deltok i prosjektet gikk i 1. og 2.studieår på vernepleierutdanningen og var dermed lett tilgjengelig for informasjon om prosjektet og forespørsel om frivillig deltakelse i prosjektet. De ble forespurt i god tid om de ville delta og det var totalt 12 studenter som stilte opp frivillig til å delta i utprøvingen og 10 studenter deltok i evalueringen i form av fokusgruppeintervju. Det kan antas at de studentene som takket ja til å delta, var særlig opptatt av egen utdanning og faglig utvikling, noe som kan ha påvirket resultatet slik det framtonet seg.

Det var ingen kontaktlærere som deltok hverken i selve aksjonen eller i evalueringen. Sett i ettertid kunne det ha vært en styrke for prosjektet å få fram fagansattes erfaringer.

Reliabilitet og validitet

Reliabilitet og validitet uttrykker noe om hvor god kvalitet forskningen har. Begrepene er utviklet innenfor kvantitative metoder. Thagaard (2003:21) mener at man innenfor kvalitativ forskning heller kan bruke begrepene troverdighet og bekreftbarhet. Troverdighet betyr at leseren skal bli overbevist om forskningsarbeidet er utført på en måte som er tillitsvekkende. Bekreftbarhet viser til kvaliteten på tolkninger som er gjort og om det kan støttes av tolkninger basert på annen forskning. Aksjonsforskning er sirkulære prosesser og mangfoldig. Validitet i aksjonsforskning lar seg vanskelig måle og innebærer en lojalitet og

ansvarlighet overfor alle deltagere i prosjektet under hele prosessen. Det finnes ikke endelige sannheter eller svar, aksjonsforskningen innebærer mange tilnærminger og kan leses på mange måter.

Evalueringen av utviklingsprosjektet ble gjennomført ved hjelp av fokusgruppeintervju. Det *kan* ha vært betydningsfulle utsagn eller kommentarer fra deltagere som har blitt oversett. Ifølge Wibeck (2000) er det en viss mulighet for at validiteten av fokusgrupper kan reduseres ved at det alltid er en sannsynlighet for at deltakerne ikke sier hva de tenker, for eksempel i fare for å støte noen i resten av gruppen. På den ene siden var emneansvarlig, prosjektleder (moderator), studenter og praksisveiledere godt kjent for hverandre, noe som kunne bidra til at deltakerne faktisk var trygge nok til å si hva de tenkte og dermed gi en styrket validitet. På den andre siden kan det være en viss sannsynlighet for å oppleve utrygghet til å si det de mener siden studenter, emneansvarlig og praksisveiledere satt i samme fokusgruppe og hadde ulike roller. Studentene kunne være opptatt av å gjøre et godt inntrykk, de skulle vurderes i praksisstudiet i tillegg til at de skulle formidle sine erfaringer. Dette kan ha medført at dårlige erfaringer ikke ble uttrykt i den grad det burde. Negative sider er også viktig å belyse i evaluering av utviklingsprosjekt.

Etiske overveielser

Ifølge Malterud (2017) må forskeren (her prosjektleder) kontinuerlig reflektere over sin egen rolle i forskningsprosessen. Det er svært sentralt å skille mellom forforståelse og resultater og forskeren må like kontinuerlig vurdere alternative tolkninger. I aksjonsforskningen kan dette by på utfordringer. Derfor er det viktig å være bevisst egen forforståelse under hele prosessen. Forforståelsen er basert både på egen erfaring som fagansatt og lærer i praksisstudiene, men også kunnskapsgrunnlaget fra tidligere gjennomgåtte studier. Prosjektleder hadde også rollen som emneansvarlig for praksisemnet. Fordeler med å ha begge disse rollene er å ha en generell kjennskap til profesjonsutdanningen i vernepleie og spesiell kunnskap om krav til kompetanse for vernepleieren. Ulempen kan være at man står i fare for fortolkning og forforståelse, noe som igjen kan påvirke resultatet (Malterud 2017). Emneansvarlig og prosjektleder gjennomførte og ledet an også fokusgruppeintervjuene, noe som kan ha påvirket både analysearbeidet og sluttresultatet.

I følge forskningsetiske retningslinjer (FEK, 2018) er det særlig fire prinsipper man skal ta til etterretning: Respekt, gode konsekvenser, rettferdighet og integritet. Etter alt å dømme er alle deltakere i dette prosjektet behandlet med respekt på alle måter. Det være seg ledere, kontaktpersoner, praksisveiledere og studenter som ble forespurt og diskutert med. Det er videre etterstrebet at prosessen har gode konsekvenser og det er erfaret at det er rettferdig utformet og utført. Prosjektleder anser selv å ha opptrådd ansvarlig, åpent og ærlig.

Ved prosjektets start i 2016, var det ikke nødvendig å søke Norsk senter for forskningsdata om gjennomføring av studien da dette ikke krevde personlige data. Ingen opplysninger og materiale kan knyttes til enkeltpersoner. I denne rapporten opplyses det navn på deltakere i arbeidsgruppa, men av hensyn til personvern nevnes ikke navn i aksjonene da de alle deltok i aksjonens evaluering i form av fokusgruppeintervju.

Det var mange deltakere i prosjektet og alle var aktivt deltakende. Dermed ble deltakerne ansvarliggjort i den endringen som gjøres i aksjonsprosessen. På denne måten ivaretas den etiske dimensjonen i forskningsprosessen (NESH 2015). I motsatt fall kan det bli etisk problematisk i tilfeller der prosjektleder tvinger de andre til en endring de ikke ønsker. Deltakerne ble hele veien innforståtte med endringsprosessen. Medbestemmelse har stor betydning i aksjonsforskning og inspirasjonskildene ligger i å kommunisere, samarbeide og å dele erfaring (Malterud 2017). Prosjektleder mener disse faktorene er ivaretatt da alle deltakere ble informert i forkant og underveis i samarbeidsprosjektet og alt var basert på frivillig deltakelse.

4.3.1. Forskningsperspektivet i aksjonsforskning

Aksjonsforskning er mangslungen og en ulempe med denne metoden kan være å miste «forskningperspektivet» slik Malterud (2017) hevder. Prosjektleder kan ha et ønske om å nå intensjonene i prosjektet og være mer opptatt av å gjennomføre tiltakene og dermed overse forskningperspektivet. Motivasjonen for gjennomføringen var sterk og ambisjonene store, samtidig kunne prosjektleder stå i fare for å oppfatte og legge vekt på andre faktorer enn om man hadde stått utenfor som forsker. Prosjektleder forsøkte å etterleve bevissthet om dette etter beste evne under hele prosessen. Aksjonsforskning krever en ivaretagelse av både aksjonsdelen og forskningsdelen. Aksjonsdelen krever at man gjennomfører de planlagte endringstiltakene, mens i forskningsdelen skal prosessen evalueres gjennom beskrivelse og analyse av det som skjer gjennom hele prosessen, hvordan det hele kommer ut og så til slutt

sette det i sammenheng med erfaringer og eksisterende kunnskap på området. Denne rapporten presenterer alle faser for å gi leseren innsikt i hele prosjektet.

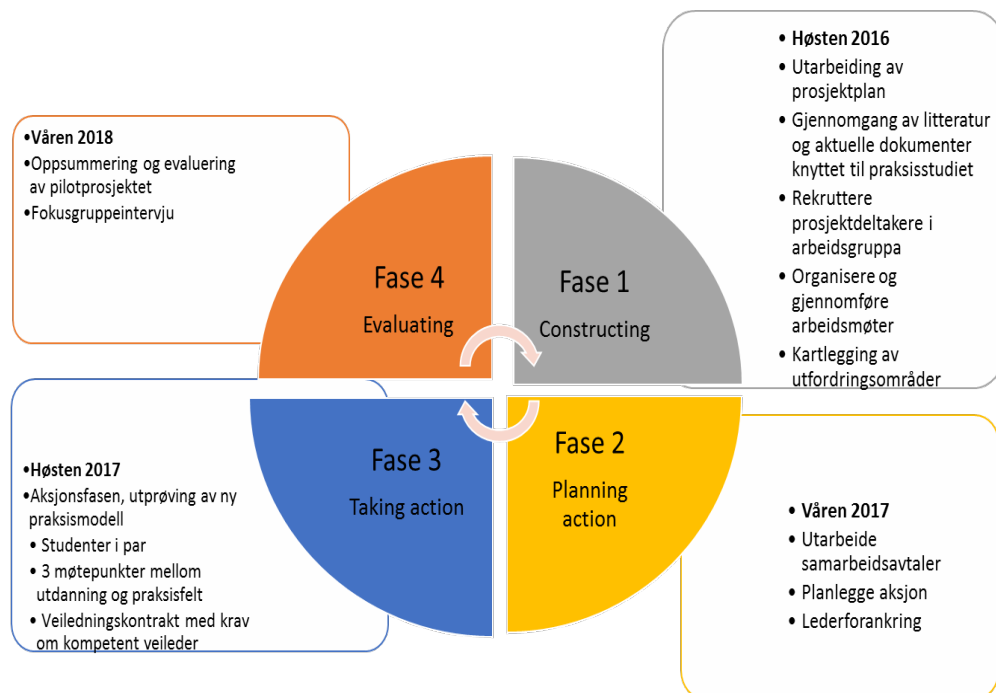
Det er ikke søkt om og derfor ikke tildelt prosjektmidler, det ble kun brukt FoU- tid for gjennomføring av prosjektet. Prosjektet var et tidkrevende arbeid, det ble mange timers arbeid som ikke er dokumentert.

5. Aksjonsprosessen i dette utviklingsprosjektet

I dette kapitlet presenteres aksjonsprosessens faser i utviklingsprosjektet i en struktur inspirert etter Coghlan & Brannicks (2014:9) modell. Figur 2 illustrerer aksjonsforskningen i *dette* prosjektet fra begynnelse til slutt. Modellen er noe forenklet i forhold til hvordan dette prosjektet faktisk ble gjennomført, samtidig gir det et bilde av fasene slik det framkom i dette aksjonsprosjektet.

Kontekst og hensikt:

Utvikling av ny modell for en *tettere kobling* og styrket *kvalitet i praksisstudiene* på vernepleierutdanningen.

Figur 2. Fasene i aksjonsforskningen i dette utviklingsprosjektet inspirert av Coghlan og Brannick (2014).

5.1. Prosjektets oppstartsfasen

Inspirert av første fase kalt «construction» av Coghlan og Brannick (2014) gjorde prosjektleder aller først en gjennomgang av eksisterende dokumenter knyttet til praksisstudiet på vernepleierutdanningen høsten 2016 (fig.2) som grunnlag for å utarbeide en prosjektplan (vedlegg 6). Rapporter og studier de siste 10 årene mellom 2006 og 2016 som omhandlet kvalitet i praksisstudier i helse- og sosialfaglig profesjonsutdanninger i Norge

ble gjennomgått. Alle studier viser behov for et tettere samarbeid og en styrket kvalitet i praksisstudier i flere av helse- og sosialfaglige profesjonsutdanninger (Nordkvelle Y.T., 2008, Caspersen og Kårstein 2013, Terum, L.I. & Smeby, J., 2014, Hauge, K.W., 2015 og Hauge H.J., 2015, Universitets- og høyskolerådet 2016, Maasø, A-G., 2016). Nasjonale føringer i Meld. St. 7 (2014–2015) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015–2024* (KD 2014), Meld. St. 13 (2011–2012). *Utdanning for velferd* (KD 2012) og Meld. St. 26 (2014-2015) *Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet* (KD 2015) var også grunnlag for å igangsette dette prosjektet.

Arbeidsgruppe

Høsten 2016 ble det etablert ei arbeidsgruppe. Prosjektleder valgte å opprette dialog med utvalgte kontaktpersoner¹² på praksissteder som Nord universitet hadde samarbeidsavtale¹³ med. Her var hensikten for det første å orientere om og skape interesse for prosjektet, for det andre rekruttere deltakere til prosjektet. Geografisk nærhet og hensyntaken til eventuell deltakelse i andre samarbeidsprosjekter på praksisstedet ble tatt hensyn til.

Tre deltakere fra praksisfeltet takket ja til å delta i arbeidsgruppa; vernepleier Laila Fjær fra psykiatrisk avdeling i helseforetaket i Nord Trøndelag, vernepleier Mona Skage fra Namsos helsehus i Namsos kommune, og vernepleier Rune Grønbeck fra miljøarbeidertjenesten i Høylandet kommune. Representantene fra vernepleierutdanningen var; faggruppelider på vernepleierutdanningen, Bjørg Aasen, administrativt ansatt Randi Sætervik og prosjektleder Odil Sætertrø. Prosjektleder var også emneansvarlig for praksisstudiet på første studieår. Emneansvarlig for praksisstudie i 2. studieår Gunn Eva Solum Myren, deltok på et senere tidspunkt. Praksisveiledere som deltok hadde alle formell kompetanse i veiledning og/ eller lengre erfaring i å veilede studenter i praksisstudiet. Det var av betydning at deltakerne skulle ha en reell innflytelse på endringsprosessene i utprøvingen på bakgrunn av sin opplevelser og

¹² En definert person som koordinerer studenter fra Nord universitet ang.praksisstudier og som er definert som bindeledd mellom Nord universitet og praksisstedet på et administrativt nivå.

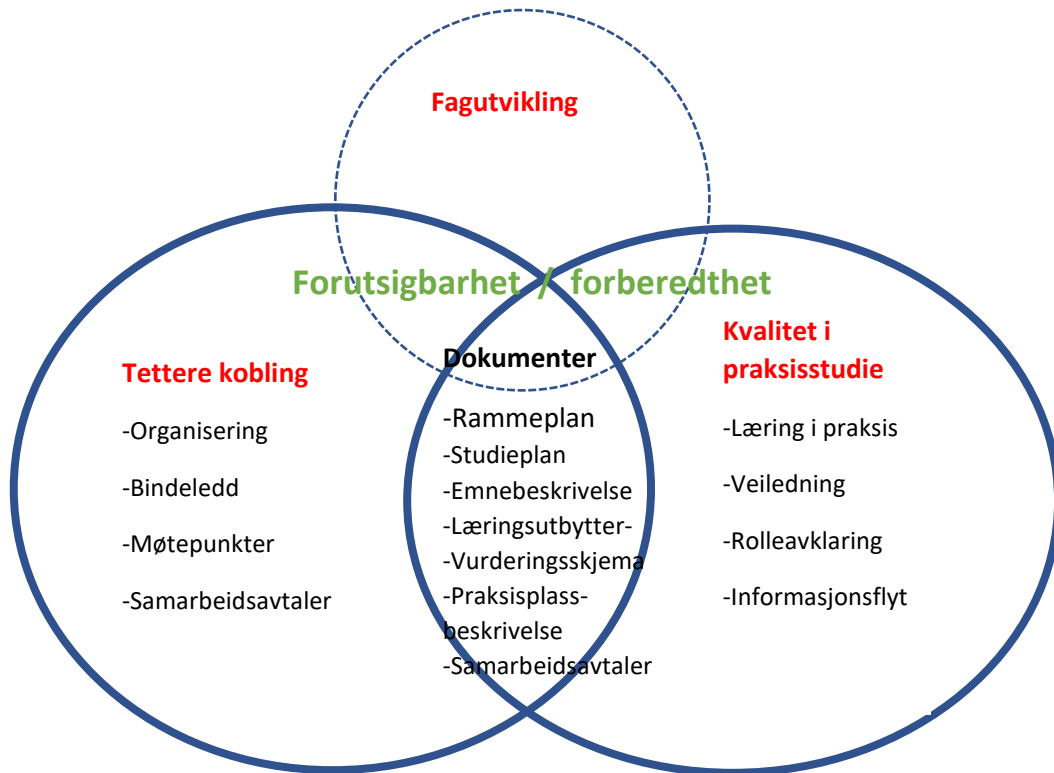
¹³ Samarbeidsavtale mellom Høgskolen i Nord Trøndelag (HiNT) (fra 01.01.2016 Nord universitet) og relevante institusjoner i Nord Trøndelag samarbeid vedrørende praksisstudier for helsefagstudenter. Avtalen gjelder fra 01.07.2015 til 30.06.2019. Avtalen bygger på Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester, Lov om spesialisthelsetjenesten og Lov om universitet- og høyskoler samt fag- og rammeplaner for de ulike helse- og sosialfaglige utdanninger ved HiNT.

tanker rundt egen veilederpraksis. Ingen studenter deltok i arbeidsgruppa, da det ble ansett som et grunnlagsarbeid for prosjektets arbeid og framdrift.

Kartlegging av utfordringsområder

Det ble gjennomført fire arbeidsmøter i arbeidsgruppa i studieåret 2016/2017. Med utgangspunkt i prosjektets intensjoner om kvalitet og tettere kobling mellom utdanning og praksisfelt diskuterte arbeidsgruppa erfaringer fra praksisstudiet både fra praksisveileders, fagansattes og fra de ansatte i administrasjonen sitt ståsted.

Arbeidsgruppa brukte relativt lang tid på å kartlegge utfordringsområder knyttet til erfaringer alle har gjort seg i praksisstudiet. Det tenderte til at gruppa heller ville gå rett på tiltak fremfor å få en god kartlegging og en grundig analyse av problemområdene. Men tiltak uten fundament eller problemstilling blir uten substans. Prosjektleder la opp til og ledet innspillsrunder og diskusjoner i arbeidsgruppa. Figur 3 gir et bilde av oppsummeringen. Utfordringsområdene gjenspeiles i aksjonen videre i prosjektet.

Figur 3. Oppsummering av temaer i arbeidsgruppa

Alle deltakere foruten de administrativt ansatte hadde erfaring med å veilede studenter i praksis. De administrativt ansatte kjente imidlertid til utfordringer som handlet om samarbeid mellom utdanningsinstitusjonen og praksisfelt på et administrativt nivå særlig angående bindeledd og kommunikasjon/ informasjonsflyt. Det ble diskutert alt fra funksjonen til kontaktpersoner i kommunene og helseforetak, eksisterende samarbeidsavtaler på administrativt nivå, hospitering, forventningsavklaringer, møtepunkter mellom praksisfelt og utdanning, undervisningsopplegg, dokumenter relatert til praksis, studentens forberedthet, kontakten mellom utdanning og praksis gjennom praksisforløpet, veilederansvar og informasjonsflyt. I hovedsak handlet diskusjonene om kvalitetssikring av informasjonsflyt og generelt om oppfølging av studenter i praksisstudier.

Tettere kobling mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon

I figur 3 gjenspeiler sirkelen til venstre den ene intensjonen med prosjektet; *tettere kobling* mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon. Diskusjonen i arbeidsgruppa handlet om erfaringer knyttet til kobling/samarbeid på flere tjenestenivå; administrativt og faglig, samt på systemnivå og individnivå, måter å organisere studiet på ble diskutert. Her ble temaet tilfeldige og sjeldne møtepunkter (praksisveiledersamlinger) mellom utdanningen og praksisfelt diskutert. Det ble diskutert en del om når og hvor kontaktlærer og praksisveileder møtes og idéen om «før- under- etter¹⁴» praksisstudiet på hvert studieår dukket opp

Kvalitet i praksisstudiet

Sirkelen til høyre i fig. 3 gjenspeiler den andre intensjonen i prosjektet om kvalitet i praksisstudiet; og temaet *praksisfeltet som læringsarena* ble diskutert. Tema var også veilederansvar og veiledningsprosess og hva det innebærer. Rollen som kontaktlærer, administrativt ansatt ved utdanningsinstitusjonen, praksisveiledere, kontaktpersoner på de ulike praksisstedene og informasjonsflyt var momenter i diskusjonene i arbeidsgruppa.

Mangfold av dokumenter

Der sirklene møtes (i midten) i fig.3 illustreres mangfoldet av dokumenter knyttet til praksisstudiet. Arbeidsgruppa diskuterte fordeler og ulemper med alle dokumenter som både studenter, praksisveiledere, kontaktpersoner og ledere i praksisfeltet, fagansatte og administrativt ansatte ved utdanningsinstitusjonen skal ha tilgang på og innsyn i. Disse dokumentene var; rammeplan for vernepleierutdanningen (Utdanning- og forskningsdepartementet, 2005), studieplan¹⁵, vurderingsskjema¹⁶, praksisplassbeskrivelser, oversikt over studenter som er tildelt ulike praksisplasser, antall praksisplasser, oversikt over hvilke praksissteder utdanningen har avtale med, fordeling av lærere og opplysningsskjema¹⁷. Eksisterende årlige samarbeidsavtaler på organisasjonsnivå ble diskutert. Erfaringer med at dokumenter blir sendt fra administrasjonen ved utdanningsinstitusjonen til kontaktpersoner i kommunene som deretter sender videre til

¹⁴ «Før- under- etter» ble utgangspunktet for tre møtepunkter som illustreres i figur 4 og utdypes påfølgende.

¹⁵ Studieplan er en helhetlig plan for et studium innen høyere utdanning: mål for og innhold i studiet, forventet læringsutbytte, oppbygging av studiet, lærings- og vurderingsformer samt andre obligatoriske krav.

¹⁶ Eget skjema for vurderingen av studentens læringsutbytte i praksisperioden

¹⁷ Opplysningsskjema som studenten fyller ut selv om behov for evt. tilrettelegging, relasjoner til praksisplass som skolen har avtale med, førerkort, bil tilgjengelig og andre hensyn.

avdelingsledere, som deretter sender dokumentene til praksisveiledere. Studentene får kjennskap til disse dokumentene gjennom ulike informasjonskanaler i utdanningen og i undervisningssammenheng.

Sett alle temaer i sammenheng handlet det mye om et behov for *forutsigbarhet og forberedthet* både for studenter, personer med ulike funksjoner i praksisfeltet og fag- og administrativt ansatte.

I referatene fra arbeidsmøtene ble det notert at fagutvikling som tiltenkt sideeffekt jfr. prosjektplanen ble noe i «skyggen». Dette illustreres med den stiplede sirkelen (fig.3). Deltakerne i arbeidsgruppa var på den ene siden ikke opptatt av det. På den annen side kan dette pågående prosjektet i seg selv betraktes som et samarbeid mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon om fagutvikling og endring av praksis.

5.2. Kartlegging av utfordringsområder og forslag til tiltak

Med utgangspunkt i oppsummeringen (fig.3) fra arbeidsmøtene ble tema, utfordringsområder kartlagt og systematisert. Valgte relevante tiltak i aksjonen for utprøving av ny modell i praksisstudiet ble nedfelt i tabell 1 (høyre kolonne).

Tab.1: Illustrasjon av systematiserte tema, utfordringer og valgte tiltak i aksjonen.

Tema	Utfordring	Tiltak
Årlig forespørsler om antall praksisplasser og praksisveiledere veileder på «omgang»	Det oppleves som lite forutsigbart om hvilke praksissteder som takker ja til å ta imot studenter og antall plasser. Det blir hvert år sendt forespørsel og gjort vurdering der mange er involvert av ledelse/kontaktpersoner på alle relevante praksissteder på samme måte som fagansatte og administrativt ansatte fra utdanningen.	3 -årig samarbeidsavtale på avdelingsnivå der det inngår avtale om en definert praksisveileder og veiledning av studenter i par.
Møtepunkter mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt.	Tilfeldig og sjelden møtepunkter. Praksisveiledersamling har blitt arrangert av og til. Praksisfeltets behov er å bli kjent med studieplaner, kompetansekrav (læringsutbytter) og studentens forkunnskap. Erfaringen har vært lite oppmøte fra praksisfeltet i perioder.	Møtepunkt mellom praksisfelt og utdanning settes i system «før-under-og etter» praksisstudiet = 3 møtepunkter med planlagt innhold til avtalt tid i god tid før studieåret starter.
Informasjonsflyt	Oppeles varierende. Dokumenter på flere nivå, mottas ofte ikke av praksisveilederen før studenten ankommer.	Emneansvarlig/representant for praksisstudiet i utdanningen har direkte kontakt med definert praksisveileder. Praksisveileder er definert i 3 år (jfr 3-årig samarbeidsavtale)
Veiledning i praksisstudiet/ veileders ansvar	Oppeles ofte tilfeldig og usystematisk gjennomføring av veiledning.	Veiledningskontrakt mellom praksisveileder og student som et *skriftlig arbeid i praksis som skal vurderes til godkjent/ikke godkjent. I kontrakten beskrives *tidspunkt for veiledning *hvordan veiledningen skal gjennomføres, *gjensidige forventninger og om *praksisveileder er kjent med forskrift for skikkethet

5.3. Planlegging av tiltakene i aksjonen

Den andre fasen i prosjektet benevnes som «Planning action»(fig.2) ifølge Coghlan og Brannick (2014). Følgende beskrives planleggingen av aksjonsprosessen helt fra rekruttering av deltakere og til og med organisering av ny modell for praksisstudie på vernepleierutdanningen med tiltak og begrunnelser (tab.1)

Deltakere i utprøvingen av ny modell

Det var enighet om at de tre praksisveilederne som deltok i arbeidsgruppa skulle være deltakere i prosjektet med utprøving av ny modell, noe som innebar at de skulle ha rollen som praksisveiledere i ny modell. For å gi noe større erfaringsgrunnlag for utprøvingen ble det i tillegg forespurt ytterligere to praksisveiledere. En praksisveileder på praksisstedet Kastvollen rehabiliteringssenter¹⁸ og en praksisveileder på Namdalseid helsetun i Namdalseid kommune ble forespurt om å delta i utprøvingen av ny modell og takket ja til delta. Deltakerne ble rekruttert ved at prosjektleder forespurte kontaktpersoner og ledere i nærkommuner. Kommunene praktiserte noe forskjellig når det gjaldt hvem av kontaktpersonene eller enhetsledere som hadde ansvar for avgjørelsen om å delta i prosjektet. Enkelte steder var det enhetsleder som avgjorde, andre steder var det kontaktpersonen som avgjorde deltakelse i prosjektet. Denne erfaringen samsvarte med datagrunnlaget fra arbeidsgruppa om utfordringer angående ansvars- og rolleavklaringer og informasjonsflyt mellom utdanningen og praksisfelt.

Forespørsel om å delta resulterte til slutt i 6 praksisveiledere fra 5 ulike praksissteder som deltok i aksjonen med signerte samarbeidsavtaler av deres ledere.

Ett av tiltakene for utprøving var at studenter skulle organiseres i par, og siden det var 6 praksisveiledere som deltok i prosjektet var det ønskelig med totalt 12 deltakere fra studentgruppen. Studentene ble forespurt om frivillig deltakelse i prosjektet og det deltok i utgangspunktet 12 studenter. Studentene ble så fordelt på praksissteder slik at det ble to studenter for hver praksisveileder og praksissted. Denne fordelingen ble gjort på bakgrunn av studentenes opplysnings skjema, 1. eller 2. års studieplan og relevans til praksissted.

¹⁸ Kastvollen rehabiliteringssenter, Inderøy, er et døgnbasert tilbud innen ulike diagnoseområder, privat aktør. Kastvollen blir drevet av AS Reko, en av landets eldste arbeidsmarkedsbedrifter og et aksjeselskap <https://reko.org/> [lastet ned 01.10.2018]

Flerårig samarbeidsavtale

Det ble utformet en treårig samarbeidsavtale (eksempel i vedlegg 7) på avdelingsnivå som skulle prøves ut som en del av praksismodellen. Det var en forutsetning at samarbeidsavtalen var lederforankret. Hensikten var at praksisveileders nærmeste leder skulle være kjent med og signere en avtale på at praksisstedet forpliktet seg til å tilrettelegge for en definert praksisveileder som veiledet studenter i par i aktuell praksisperiode tre år på rad.

Definert praksisveileder med veilederkompetanse

Erfaringer med at praksisveiledere har ulike måter å tenke om og utøve veiledning på førte til en ide om å styrke kvaliteten på veiledningen i praksisperioden. En måte å kvalitetssikre praksisstudiet på er at studentene får tilgang til kvalitativt god og systematisk veiledning gjennom hele praksisstudiet. Systematisk veiledning trenger ikke være god veiledning. I modellen ble det derfor foreslått en definert praksisveileder med veilederkompetanse, enten med formell kompetanse eller lang erfaring med å veilede studenter i profesjonsutdanningen, en kompetent veileder gjennom tre år (jfr.samarbeidsavtalen). Hensikten var å styrke studentens læring gjennom faglig refleksjon i veiledningsprosessen og bidra til kontinuitet og forutsigbarhet for både praksisveileder og ledelse på praksissted, utdanningsinstitusjonen og studenter.

Studenter i par på samme praksissted

Arbeidsgruppa kom fram til at det kunne være hensiktsmessig med flere studenter sammen gjennom praksisstudiene. Studenter *kan* oppleve økt selvstendighet og ansvarlighet, oppnå tilfredsstillende utvikling og læring i praksisstudiet med å være to eller flere sammen på en enhet. Vernepleierutdanningen har flere praksissteder der studenter gjennomfører praksisstudiet alene. I den nye modellen var intensjonen derfor at minst to studenter skulle være sammen og delta sammen i veiledningen med samme praksisveileder. Gjennom å organisere veiledningen på denne måten kunne det bidra til forutsigbarhet for både praksissted, veileder, studenter, emneansvarlig og administrativt ansatte.

Veiledningskontrakt

For å skape forutsigbarhet og tydeligere rammer i veiledning ble det med grunnlag i diskusjonene i arbeidsgruppa, utarbeidet en veiledningskontrakt (vedlegg 8) til bruk i

praksisstudie for både 1. og 2.studieår. Dette innebar en kontraktfestet ukentlig veiledning av en definert kompetent praksisveileder. I tillegg var det et mål at veileder var kjent med læringsutbyttene i praksisstudiet og forskrift om skikkethetsvurdering. Derfor ble det lagt inn hyperkobling til både emnebeskrivelsen¹⁹ og skikkethetsforskriften. På den måten skulle det være lett tilgjengelig for både praksisveileder og studenter og deretter krysse av for å ha lest den. Veiledningskontrakten skulle fungere som et verktøy med å legge til grunn faglig innhold og struktur for veiledningsprosessen i praksisstudiet.

Flere faste møtepunkt i løpet av ett studieår

For å skape en bedre kontinuitet, en tettere kobling mellom praksisfelt og utdanning kom det opp fra praksisveilederne i arbeidsgruppa et behov for å møtes *før, under og etter* selve praksisstudiet. Utveksling av faglig tema og praktisk informasjon (utdanningens studieplaner, praksisemnenes læringsutbytter²⁰, studentenes kunnskapsbehov) samt relasjonsetablering mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon satt i system, ble til tre møtepunkt i løpet av et studieår i modellen. Figur 4 illustrerer hvordan de tre faste møtepunktene først var tenkt.

«Før – under –etter»

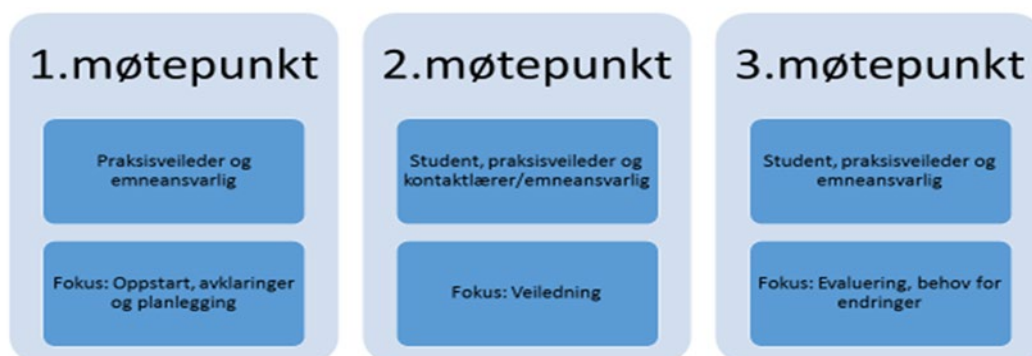

Fig.4. Forslag til modell for møtepunkter i praksisstudiet

¹⁹ Emnebeskrivelse er en beskrivelse av emne(her praksisemne) og inneholder blant annet læringsutbyttebeskrivelser, forkunnskapskrav, vurderingsordning og pensum, emnebeskrivelse er en del av studieplanen. Tilgjengelig på www.nord.no

²⁰ Kvalifikasjonsrammeverket (NOKUT 2014) beskriver de kvalifikasjonene alle kandidater minst skal ha etter fullført utdanning. Kvalifikasjonene beskrives som læringsutbytte oppnådd i kategoriene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. <https://www.nokut.no/norsk-utdanning/nkr/beskrivelser-av-laringsutbytte-for-nivaene-i-nkr/>

Figur 4 illustrerer en tenkt modell i et forsøk på å få organisert samarbeidsarenaer mellom utdanningsinstitusjonen, praksisfelt og studenter. Grunntanken bak var intensjonen med prosjektet; å få etablert et tettere samarbeid mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon og å få styrket kvaliteten i praksisstudiet. Disse møtepunktene var også et forsøk på å møte behovet som framkom (fig. 3) i arbeidsgruppa om bedre muligheter og forutsetninger for forberedelse og forberedthet mellom alle tre partene; studenter, praksisfelt og utdanningsinstitusjon.

6. Utprøving av ny modell for praksisstudiet

I modellen for aksjonsforskning beskriver Coghlan og Brannick (2014) tredje og fjerde fase som henholdsvis «taking action» og «evaluation» (fig.1). I vårt prosjekt (fig.2) innebar det utprøving av en ny praksismodell i studieåret 2017/2018 (tredje fase) og evaluering av prosjektet våren 2018 (fjerde fase). Evalueringen ble gjennomført i tredje og siste møtepunkt i modellen i form av fokusgruppeintervju som er beskrevet i kap.4.2.1

I dette kapitlet er det valgt å presentere utprøvingen av ny modell slik den framsto i prosjektet. Aksjonsforskning foregår i sirkulære prosesser (Coghlan og Brannick, 2014) noe som blant annet vil si at endringer og tilpasninger av tiltakene ble gjort gjennom hele prosessen på bakgrunn av data som framkom underveis. Notater fra møter, utdrag fra referater og funn basert på analysen fra fokusgruppeintervjuene blir her presentert fortløpende etter tiltakene i aksjonsprosessen. Sitater fra fokusgruppene merkes med **(FG)**. Fokusgruppeintervju som metode, utvalg og analyseprosess ble beskrevet i kap. 4.2.1. Til slutt i dette kapitlet gjøres en kort oppsummering som grunnlag for drøfting i kap.7.

For å gi et bilde av hvordan prosjektets aksjoner tok form og ble til en ny modell for praksisstudie på vernepleierutdanningen, illustreres det i figur 5 og beskrives nedenfor figuren.

Flerårig samarbeidskontrakt på enhetsnivå

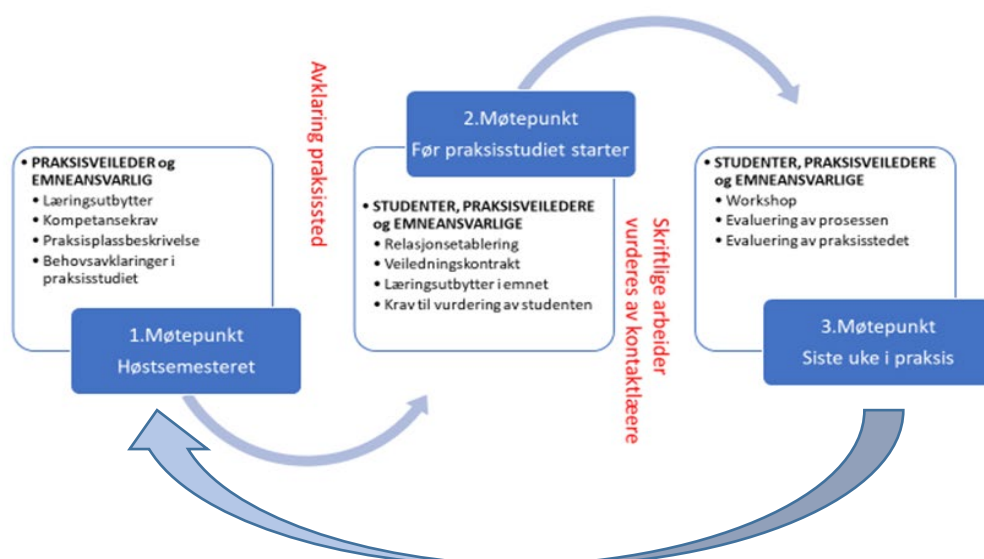

Fig.5 Ny modell for praksisstudier på vernepleierutdanningen ved fakultet for sykepleie- og helsevitenskap (FSH), Nord universitet.

Beskrivelse av den nye modellen (fig.5): Modellen innebærer en flerårig samarbeidskontrakt som inneholder tre møtepunkter gjennom ett studieår. Det første møtepunktet ble arrangert på høstsemesteret og deltakerne var praksisveilederne og prosjekt- og emneansvarlig. Fokuset var utveksling av informasjon som innebar kompetansekrav som gjenspeiles i læringsutbyttene i praksisemnene, praksisplassbeskrivelser, og generelle behovsavklaringer knyttet til praksisstudiet. Mellom første og andre møtepunkt ble praksissted etter ordinær ordning avklart (se rød tekst mellom 1.og 2.møtepunkt i figuren), men i ny modell gjelder denne avklaringene hvert 3.år. Andre møtepunkt arrangeres noen få uker før praksisstudiets oppstart og studenter, praksisveiledere og fagansatte deltar. Fokus her er relasjonsetablering, veiledning, læringsutbytter og krav til vurdering av studenten. Skriftlige arbeider vurderes av kontaktlærere i løpet av praksisstudiet, herunder veiledningskontrakten (se rød tekst mellom 2. og 3.møtepunkt). Tredje møtepunkt arrangeres i slutten av praksisstudiet og oppsummering av praksis og evaluering er sentralt her. I modellen illustreres sammenhengen mellom *tredje og første* møtepunktet med en «loop». Det innebærer at de tre møtepunktene gjennomføres «på nytt» i tre studieår, altså totalt ni møtepunkter som en av rammefaktorene i samarbeidsavtalen. Det er de samme praksisveilederne som deltar alle tre år, med unntak av eventuelle nye som erstatter de opprinnelige praksisveilederne. I denne modellen er fordeling av praksisplasser avklart for tre år i gangen jfr. samarbeidskontrakten. Modellen (fig. 5) fremstilles som om den er implementert og som man ser av figuren foreslås et arbeidsmøte kalt «Workshop» der innhold kan bestemmes av alle deltakerne i forkant. Rapporten er kun basert på *en gangs gjennomføring med tre møtepunkt.*

6.1. Flerårig lederforankret samarbeidsavtale på enhetsnivå

I den nye modellen var et av tiltakene en treårig lederforankret samarbeidsavtale på avdelingsnivå, noe som ble den overordnede organisatoriske rammen for modellen. Prosjektleder utformet, presenterte, forespurte og innhentet signerte samarbeidsavtaler med til sammen ledere eller kontaktpersoner fra 6 praksissteder. Det ble erfart av prosjektleder at ledere og/eller kontaktpersoner var gjennomgående positive til å signere en slik avtale. Lederne visste med dette at praksisstedet forpliktet seg til et samarbeid i tre år

som regulerte veiledningsansvar av studenter i par gjennom praksisstudie og at en ansatt var definert praksisveileder noe som innebar at praksisstedet skulle erstatte veileder ved frafall.

Samarbeidsavtalen inneholdt 3 rammefaktorer:

I rammefaktor 1 lå en forpliktelse hos praksisstedet med å stille med en *definert praksisveileder med veilederkompetanse i tre år*. En definert praksisveileder er en kompetent praksisveileder som er kjent med utdanningens planer og ser sin rolle som veileder. Siden den definerte praksisveilederen skal ha den samme rollen i tre år erfares det en større bevissthet om sin rolle som veileder. En praksisveileder (**FG**) uttrykker det slik: «*at man blir bevisst den der veiledningsrollen sin litt mer da*». En praksisveileder (**FG**) erfarte en treårig samarbeidskontrakt slik: «*...ikke noe problem fra ledelsen å få brukt veiledningstimene*» og en annen praksisveileder uttrykte det slik: «*det tror jeg er positivt... forutsigbart, du vet at du får to studenter neste vår...det blir sikkert for alle*» (praksisveileder i **FG**). At det blir «*sikkert for alle*» oppfattes som at det blir forutsigbart for partene som er involvert i organiseringen av praksisstudiet. Det kan forstås slik at det var forutsigbart både for ledelse og for veilederen som ansatt på praksisstedet med tanke på plassering av interne ressurser i avdelingen. Arbeidsfordelingen framstod som avklart ett helt år i utprøvsperioden og at denne fordelingen hadde en varighet på ytterligere to år.

Rammefaktor 2 var at *studentene var organisert i par*. Studentene opplevde det udelt positivt både før og under praksisstudiet og uttrykte det slik: «*du drar jo gjerne sammen med den du skal være sammen med da...diskuterer med...hva skal vi gjøre...finner ut av ting.. finner svar på spørsmål som når går bussen hehe...ja, også reflekterer med hverandre*»(student i **FG**). Studentene opplevde fordeler med å være to av flere årsaker, alt fra å finne ut når bussen går første gang de reiser til praksisstedet til å kunne reflektere sammen med medstudent. En felles opplevelse kan gi grunnlag for refleksjon enten det var med eller uten veileder. Å være to studenter sammen kan også ha en motiverende faktor og en student (**FG**) sa: «*...hadde vi vært to hadde jeg stått på litt mer tror jeg for den andre også.... Altså for min personlige utvikling så tror jeg det hadde vært helt greit..*»

Rammefaktor 3 innebar en forpliktelse hos praksisstedet til å tilrettelegge for at praksisveilederen kunne delta på tre møtepunkter mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt tre år på rad. Dette førte til en rolleavklaring som gav rom for å veilede: «*ikke noe*

problem... det er veldig greit at det er kontrakt på tre år da, det er ikke noe problem fra ledelsen å få brukt timene» (praksisveileder i FG)

Andre funn knyttet til samarbeidsavtalen

I et notat fra en telefonsamtale med en enhetsleder på en av praksisstedene angående den 3-årige avtalen kom det fram usikkerhet knyttet til at praksisveileder ble bundet til å delta på alle tre møtepunkter i løpet av et studieår. Samtidig reflekterte lederen over at møtepunktene kunne være *«god arena for kunnskapsutveksling og som motivasjon i arbeidet for den ansatte å delta for å utvikle denne modellen»*

På et av praksisstedene falt en student fra i løpet av praksisstudiet av uforutsette årsaker. Avtalen kan derfor ikke være bindende når det gjelder alle rammefaktorene som i dette tilfellet studenter i par på praksisstedet.

6.2. Veiledningskontrakt

Veiledningskontrakten mellom praksisveileder og student var et *skriftlig arbeid*²¹ i praksis som skal vurderes til godkjent/ikke godkjent (vedlegg 8). Kontaktlæreren hadde ansvar for vurderingen. Student og praksisveileder gjennomgikk kontrakten sammen i andre møtepunkt. Målet var at de sammen skulle skrive ned tidspunkt for veiledning beskrive hvordan veiledningen skulle gjennomføres, og gjensidige forventninger.

Funn knyttet til veiledningskontrakten.

Studenter og praksisveiledere var opptatt av veiledningsprosessen i selve praksisstudiet og veiledningen framsto som betydningsfull for læringsprosessen i praksisstudiet. I fokusgruppa ble det nevnt at veiledning som faglig tema og en teoretisk gjennomgang i andre møtepunkt var viktig og at veiledningskontrakten var gjenstand for avklaring av hverandres forventninger i oppstarten av praksis. En praksisveileder (FG) erfarte en tydeligere ramme for veiledningen gjennom bruk av veiledningskontrakten: *«vi hadde veiledning på tirsdager....også kom de (studentene i par) med sine tema på fredag»*. I kontrakten er det en rubrikk for avklaring av forventninger og en student (FG) uttrykte det slik: *«... Det er jo veldig*

²¹ Skriftlig arbeid/ Arbeidskrav – i praksisstudiet skal studenten levere et skriftlig arbeid for godkjenning.

greit med den studenten og praksisveileders forventninger og sånn i alle fall...». En praksisveileder (FG) uttrykte: «*da har vi skrivi det ned som en forventning til hverandre».* Dette utsagnet kan forstås med at forventningene var nedskrevet og dermed lett å henvise til under refleksjonene i veiledningsprosessen.

6.3. Modellens tre møtepunkter

Ett av tiltakene i aksjonsprosjektet var tre faste møtepunkt. Disse møtepunktene var en av rammefaktorene i samarbeidsavtalen mellom praksisfeltet og utdanningsinstitusjonen. Det var prosjektleder som organiserte og ledet an arbeidet med utgangspunkt i kartleggingsarbeidet i arbeidsgruppa fra prosjektet oppstartsfasen. Ett av målene med møtepunktene var å sikre §3 i forskrift om felles rammeplan for helse – og sosialfagutdanninger (KD 2017) om regulering av samarbeidsarenaer vedrørende praksisstudier.

Første møtepunkt i ny modell for praksisstudiet

Det første møtepunktet ble lagt i oktober på høstsemesteret i 2017 som planlagt. Deltakere var praksisveiledere, emneansvarlig for praksisstudiet på 1. studieår (her prosjektleder og emneansvarlig for praksisstudiet på 2. studieår. Ingen studenter deltok i første møtepunkt da det ikke var avklart hvor studentene skulle ha sine praksisstudier på det tidspunktet.

På bakgrunn av § 3 i nevnte forskrift (KD 2017) kartleggingsarbeidet fra arbeidsgruppa ble det fokusert på å gjennomgå undervisningens *relevans* til praksis og se nærmere på *sammenhengen* mellom teori og praksis. Det ble lagt opp til følgende to faglige innlegg: «*Kvalitet i teori og praksis, og profesjonskunnskap*» og «*Om vernepleierens helse- og sosialfaglige kompetanse*». Sistnevnte innlegg på bakgrunn av at det framkom i arbeidsgruppa opplevd usikkerhet i praksisfeltet om vernepleierens *helsefaglige* kompetanse. Emneansvarlig og prosjektleder delte på ansvaret for innleggene med påfølgende diskusjoner.

Møtepunktet inneholdt også generelle avklaringer og planlegging av praksisstudiet som på vernepleierutdanningen gjennomføres på vårsemesteret i både 1. og 2. studieår for praksisemnene var på det tidspunktet allerede ferdig utarbeidet og godkjent av ledelsen ved utdanningen, så innholdet i inneværende praksisstudier kunne ikke endres slik ordningen var på den tiden.

Vernepleierutdanningens studieplaner og praksisemnenes læringsutbytter på 1. og 2.studieår²² ble derfor grundig gjennomgått og diskutert. Studieplanene med læringsutbytter

Eksisterende *praksisplassbeskrivelser* som praksisstedene tidligere hadde utarbeidet ble gått gjennom og evaluert og det ble behov for oppdatering av disse. Praksisveiledere tok ansvar for å ferdigstille praksisplassbeskrivelsene (mal for praksisplassbeskrivelse, se vedlegg 9) med frist i slutten av høstsemesteret. Målet med praksisplassbeskrivelsene var at studentene skulle få informasjon om praksisstedet og at student og praksisveileder kunne gå gjennom det sammen på 2.møtepunkt. Praksisplassbeskrivelsene ble gjort tilgjengelig for studentene flere uker før oppstart i praksis.

Andre møtepunkt i ny modell for praksisstudiet

Når dette prosjektet pågikk hadde kullene i 1.og 2.studieår ulik tidspunkt for oppstart av praksisstudiene. Møtepunktet ble derfor lagt til et tidspunkt slik at det kunne arrangeres for begge kullene sammen. Her deltok både studenter, praksisveiledere og emneansvarlige og målet var først og fremst *relasjonsetablering* mellom student og praksisveileder. Det ble derfor avsatt tid på programmet (vedlegg 4) til at student og praksisveileder skulle bli litt kjent med hverandre.

Faglig fokus var «*Veiledning i praksis*» noe som var relevant for praksisveiledere og studenter i begge studier. Undervisningsansvarlig på etterutdanningen i veilednings-pedagogikk Monica Finnanger ble invitert til å holde et faglig innlegg om veiledning i praksis. I tillegg til forelesning om veiledning, ble det en gjennomgang av *veiledningskontrakten* (se kapittel 6.2.) og ansvar for *vurdering* av studentens oppnåelse av læringsutbyttet (vedlegg 3). Emneansvarlige for 1. og 2.studieår ledet an for en grundig gjennomgang av læringsutbyttene i de to praksisemnene og siden læringsutbyttene er ulike i praksisemnene

²² Læringsutbytter i 1.års praksisstudie:

<https://www.nord.no/no/Student/studieplaner/2017h/2/Sider/PRA1014v1.aspx>

Læringsutbytter i 2.års praksisstudie:

<https://www.nord.no/no/Student/studieplaner/2016h/3/Sider/PRA2006v1.aspx>

på 1. og 2. år, ble det valgt å dele inn i to grupper etter praksisemner. Læringsutbyttene i emnene legger føringer for måten studiet er bygd opp på, og de undervisnings- og vurderingsformene studiet har. Studenten blir vurdert etter om hvorvidt læringsutbyttene i praksisemnet er oppnådd eller ikke. Siden praksisveileder har den stedlige oppfølging av studenten, ligger også ansvar for vurderingen av studentens oppnåelse av læringsutbyttene hos praksisveilederen. Det ble derfor lagt opp til diskusjon mellom praksisveiledere, studenter og emneansvarlige.

Praksisveiledere og «studentparene» organiserte seg i grupper og gjennomgikk praksisplassbeskrivelsen, læringsutbyttene og veiledningskontrakten sammen. Her fikk de utveksle praktisk informasjon gjennom praksisplassbeskrivelsene; alt fra hvor praksisstedet var og hvor og når de skulle møte opp første praksisdag, hvilken målgruppe og målsetting som var på praksisstedet, hvordan veiledningen skulle gjennomføres og forslag til litteratur og teoretisk forkunnskap. Allerede her ble gjensidige forventninger til hverandre avklart.

Tredje møtepunkt i ny modell for praksisstudiet

Tredje og siste møtepunkt i studieåret ble arrangert i siste praksisuke og siste dag før sommerferien se fig.5. Her deltok studenter, praksisveiledere, emneansvarlig og prosjektleder i tillegg til en kontaktlærer. Inspirert av Brandt (2005), Handal og Lauvås (2014) og Skau (2017) valgte prosjektleder å bidra med et faglig innlegg med tittelen «*Når praksis er klasserommet*». Sentralt i innlegget var læring i praksis som et ledd i utviklingen av profesjonskunnskap og praksisveileder som rollemodell og de overordna 3 formålene med praksisstudier i profesjonsutdanningen: *Kunnskaps*²³- *sosialiserings*²⁴- og *rekrutteringsformålet*²⁵. Det ble også gjort en kort oppsummering av pilotprosjektets gjennomføring i form av en åpen diskusjon i plenum knyttet til faglig innlegg med temaet.

Det var naturlig å legge evalueringen av prosjektet til tredje og siste møtepunkt.

Evalueringen av prosjektet ble utført med fokusgruppeintervju som metode (beskrevet i kap

²³Kunnskapsformålet i praksisstudiet innebærer praktisk trening som gir en anledning til å knytte kunnskapen de har jobbet med i utdanningsinstitusjonen til det situasjonsbestemte i arbeidsfeltet

²⁴ Sosialiseringsformålet innebærer å bli kjent med hvordan yrkesfeltet er organisert, og hvordan arbeidet gjennomføres rent praktisk. En bevissthet om at praksisstudiet gir en introduksjon til de normer og verdier, formelle og uformelle, som legger føringer for arbeidet til en profesjonsutøver ble fremhevet av foreleser

²⁵ Rekrutteringsformål innebærer at praksisfeltet skal finne arbeidskraft på kort og lang sikt, og at studentene skal komme i kontakt med fremtidige arbeidsgivere (Caspersen og Kårstein, 2013)

4.2.1 - . Dette ble derfor lagt inn i programmet (vedlegg 4). Etter avsluttet fokusgruppeintervju tok studentene fri, og praksisveiledere, prosjektleder og emneansvarlig gjennomførte en «workshop» for å planlegge høstens møtepunkt i neste «runde».

Funn knyttet til møtepunktene

Første møtepunkt: Fra fokusgruppa var det ingen studenter som hadde noen formening om det første møtepunktet siden de ikke deltok. En praksisveileder (**FG**) sier om første møtepunkt at «*vi hadde jo litt å gå gjennom...ingen spesiell tanke*». Det kan se ut som om mange praksisveilederne hadde glemt innholdet i møtepunktet og at de muligens forvekslet første møtepunkt med møtene i arbeidsgruppa.

Det ble notert etter første møtepunkt at diskusjoner sammen i gruppa (praksisveiledere og emneansvarlige) utløser nye problemstillinger som man kanskje ikke har tenkt på, bidrar til en erfaringsutveksling. Dette kan bidra til oppklaringer som ellers ikke kunne blitt uten disse diskusjonene i møtepunktet. Eksempelvis ble temaet som vernepleierens helsefaglige kompetanse diskutert. Fra kartleggingen i prosjektets oppstart ble det i arbeidsgruppa enighet om at vernepleierens helse- og sosialfaglige kompetanse kunne være et faglig tema på et av møtepunktene. Den helsefaglige kompetansen oppfattes blant praksisveiledere som noe uklar og det vil fortsatt være behov for avklaringer angående vernepleierens helsefaglige kompetansen i helsetjenesten.

Andre møtepunkt: Første gang studentene og praksisveileder møttes var i andre møtepunktet og dermed var også starten i veiledningsprosessen. Studentene var opptatt av at det var viktig å ha en god relasjon til veileder noe som framkom i andre møtepunkt og at det er et gjensidig ansvar at relasjonen mellom student og veileder er god. En student (FG) sa at «*praksisveileder visste alt det vi visste*», noe som kunne være et resultat fra informasjonsutvekslingen gjennom det første møtepunktet som ble arrangert på høsten. Det kan tenkes at det her menes eksempelvis kompetansekrav; læringsutbyttene i praksisemnet og krav til veiledningsprosessen, eller det kan være tilgjengelige oppdaterte praksisplassbeskrivelser. En student (FG) sa det slik : «*visste hvor inngangsdøra var*»

I referat fra andre møtepunkt ble det notert at flere av praksisveilederne gav umiddelbart tilbakemelding om at temaet veiledning i form av forelesning var nyttig og en praksisveileder

sa det slik i plenum: «*Grei påminnelse, man må ta opp kunnskapen /teorien i praksis*». Flere av deltakerne, både studenter og praksisveiledere, gav uttrykk for at det er viktig å ha faste møtepunkter mellom student, praksisveiledere og emneansvarlig. I referatet står det at det ble etterspurt fra praksisveiledere hva kontaktlærers funksjon nå kom til å bli og at det var ønskelig med mer fokus på tema som løpende skikkethetsvurdering. Dette ble notert for å ta med som tema i et av de neste møtepunktene (møtepunkt i «ny runde», se figur 5).

Tredje møtepunkt: I forbindelse med faglig innlegg ble felles forståelse for kompetansekrav og en styrket kobling mellom teori og praksis notert som viktige faktorer fra tredje møtepunkt. Veiledningskontrakten ble stadig nevnt og kan betraktes som en ramme for veiledningsprosessen.

Oppsummering

Kort oppsummert ser man i utprøvingen av de ulike tiltakene først og fremst at samarbeidsavtalen ser ut til å være en overordnet langsiktig ramme for praksisstudiet. Videre ser det ut til at rammefaktorene i denne avtalen legger til rette for et likeverdig og gjensidig forpliktende samarbeid mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon. Denne måten det organiseres på kan ha en betydning for praksisveilederens mulighetsrom for å veilede. Dette kan kreve omplassering av ressurser; kontaktlærere og praksisveiledere får en annen funksjon enn tidligere.

Dernest er det flere faktorer i denne modellen som ser ut til å ha en betydning for kvaliteten av praksisstudie. En forutsetning for læring er studentens opplevelse av trygghet og forutsigbarhet og praksisveilederes kjennskap til vernepleierens kompetansekrav og det å få utvekslet praktisk informasjon framstod som viktig for både studenter og praksisveiledere. Andre faktorer som kan styrke kvaliteten ser ut til å være at studentene organiseres i par, praksisveilederes veilederkompetanse og veiledningskontrakten som en gjensidig forpliktende ramme for veiledningsprosessen i praksisstudiet.

7. Drøfting av erfaringene med ny modell

På bakgrunn av gjennomføring og evaluering av prosjektets aksjonsfaser, drøftes det i dette kapitlet hvorvidt den nye modellen har bidratt til prosjektets intensjoner og problemstilling: *Hvordan kan ny modell bidra til tettere samarbeid og en styrket kvalitet på praksisstudiet i vernepleierutdanningen ved Nord universitet?*

For å underbygge viktige momenter fra aksjonene er det valgt å benytte enkelte sitat fra funn i fokusgruppene som ble presentert i kap.6.

7.1. Organisering muliggjør et tettere samarbeid

Organisering og klare rammebetingelser ser ut til å muliggjøre et styrket samarbeid. I profesjonsutdanningen foregår kunnskapsutviklingen både i praksisfelt og utdanningsinstitusjonen. Kvernbekk (2011) påpeker at alle profesjoner har et teori-praksisproblem. For å rette opp dette gapet fordres det et tett samarbeid og i dette prosjektet framkom det at en tydelig organisering og klare rammer for praksisstudiet står sentralt. Kårstein og Caspersen (2013) hevder at likeverdig og gjensidig forpliktende samarbeid er en av kvalitetsområdene i profesjonsstudier. For å få en tettere kobling kreves en annen organisering og andre rammer enn hva det tradisjonelt har vært.

Organisatoriske rammer kan være på ulike nivå. På systemnivå har det lenge vært en tradisjon med årlige forespørsler fra utdanningen til praksisfeltet både i spesialisthelsetjenesten og i kommunens helse- og sosialtjeneste om antall praksisplasser. I kartleggingsfasen i prosjektet kom det fram at det opplevdes som lite forutsigbart når det gjaldt hvilke praksissteder som takket ja til å ta imot studenter og hvilket antall studenter de ulike praksisstedene kunne ta imot. Her har det vært mange involverte ressurspersoner både fra administrasjon og fagansatte på samme måte mange fra praksisfeltet med kontaktpersoner og ledere på alle praksissteder.

I den nye modellen ser den treårig samarbeidsavtalen på avdelingsnivå ut til å være en ramme som gir forutsigbarhet for tre år i gangen på ledernivået nærmest praksisveileder i organisasjonen. Avtalen viste seg å bidra til en organisatorisk overordnet ramme for hele pilotprosjektet med utprøving av ny modell for praksisstudiet. Caspersen og Kårstein (2013)

hevder at en samarbeidsavtale er en sentral rammefaktor. I § 3 i forskrift om felles retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (KD 2017, sist endret 2019) er det et krav om at utdanningsinstitusjonen og praksistilbyder etablerer samarbeidsavtaler og systematisk veiledning med kompetent veileder. Caspersen og Kårstein (2013) og UHR (2016) hevder begge at en av kvalitetsområdene handler om praksisveiledning. I denne modellen ligger en avtale som innebærer en forpliktelse hos praksisstedet å stille med en definert praksisveileder i tre år. Praksisveilederen kan dermed lettere sette av tid til veiledning i og med at dette er forankret i samarbeidsavtalen. Sett fra et organisatorisk perspektiv er rolleavklaringen nedfelt i avtalen, noe som gir en klar arbeidsfordeling på avdelingsnivå. Dette leder til Irgens (2007) som hevder at betydningen av å fungere innenfor rammen på egen arbeidsplass vil være stor. Dette vil bidra til forutsigbarhet for både arbeidstakeren (praksisveilederen) og for ledelsen på praksisstedet. I praksisfeltet har rollen som praksisveiledere tidligere vært delegert til flere ansatte slik at det har «gått på omgang». Å være veileder har blitt sett på som en belastning mer enn som en del av yrkesutøvelsen. En av praksisveileder (**FG**) i dette prosjektet uttrykte at man blir «*mer bevisst sin veilederrolle*» når man får en definert funksjon over lengre tid. Samarbeidsavtalen kan betraktes som en organisatorisk ramme som gav praksisveileder mulighet til å lede seg selv, få frigitt tid og rom for å veilede studenter innenfor rammen som ble gitt fra ledelsen. Samtidig som veilederfunksjonen kan oppleves som faglig motiverende, ble avtalen altså en organisatorisk ramme for både ledelse, praksisveiledere i praksisfeltet, studenter og fagansatte i utdanningsinstitusjonen.

Som i arbeidslivet forøvrig kan man ikke si med sikkerhet at samme definerte praksisveileder vil stå i stillingen i de tre årene samarbeidsavtalen gjelder. I den nye modellen forplikter praksisstedet seg til å finne en ny praksisveileder som overtar den samme funksjonen ved frafall gjennom samarbeidsavtalen. Caspersen og Kårstein (2013) og Maasø (2016) finner at studentene ofte opplever at praksisstedet ikke er forberedt på at studenten kommer. Studenter har rapportert stor variasjon i hvor godt praksisstedet var forberedt på at studentene kom. Alt fra at studenten var ventet og veileder og praksissted var godt forberedt, til «ååh... - kommer du nå..?» (Johansen og Aglen 2015). Tidligere studier (Caspersen og Kårstein, 2103 og Maasø, 2016) samsvarer med funn i dette prosjektet; møtepunktene ble en arena som skaper en forberedelse for alle parter; studenter,

praksisveiledere og fagansatte, da innholdet i møtepunktene ble en gjensidig informasjons- og kunnskapsutveksling mellom partene.

I dette prosjektet ble det erfart frafall av kun *en* praksisveileder og *en* student i utprøvingen av modellen. Siden ledelsen på praksisstedet hadde forpliktet seg gjennom samarbeidskontrakten, ble veilederfunksjonen ganske raskt delegert til annen veileder med veilederkompetanse av praksisstedets ledelse. Det hadde ingen stor praktisk betydning at en student ble alene på praksisstedet, men det ser ut til at studenten kan stå i fare for å få mindre utbytte av refleksjonen uten medstudenten.

En ulempe med en flerårig avtale kan være at strukturer endres i helsetjenesten med omorganisering og omplassering av ressurser i virksomheten. Siden endringer stadig skjer, kan det være hensiktsmessig med en avtale som ikke strekker seg over mer enn tre år. En treårig samarbeidsavtale med en definert praksisveileder kan også potensielt være en «hvilepute» når denne rolleavklaringen er avtalt over tid. Det er kun den definerte praksisveileder som har veilederfunksjonen på praksisstedet, det *kan* dermed være en risiko for at de andre ansatte ikke engasjerer seg i studenten.

7.1.1. Samhandling satt i system

I det nasjonale praksisprosjektet fremheves det at «*faste kanaler og rutiner for informasjonsutveksling, og faste rutiner for kvalitetssikring av praksis er vesentlige for å sikre en god praksis*» (UHR, 2016:50). Caspersen og Kårstein (2013) hevder at et kvalitetsområde i profesjonsutdanningen er «*systematisk kunnskapsutvikling og – utveksling*». I modellen for utprøving ble det arrangert faste møtepunkter mellom studenter, praksisveiledere og fagansatte. Formidling av informasjon har lenge vært en kjent utfordring og i arbeidsgruppa kom det fram at det har vært mange aktører både i utdanningen og i praksisfeltet som forvalter relevante dokumenter og som sådan kan føre til «brist» i informasjonsflyten. Med faste møtepunkter mellom praksisfeltet og utdanningsinstitusjon gjennom hele studieåret vil både praktisk og faglig informasjon kunne formidles begge veier på en systematisk måte.

I prosjektet fant man at en kontinuerlig dialog om vernepleierens kompetansekrav ser ut til å være av betydning. Kvalifikasjonsrammeverket (NOKUT 2014) ble gjennomgått i første møtepunkt for en bevisstgjøring av kompetansekravet. Dette kan være et av mange ledd i å

gjøre gapet mellom teori og praksis noe mindre. Ett eksempel på kompetansekrav som stadig dukker opp er vernepleierens helsefaglige kompetanse knyttet til medikamenthåndtering. Notat fra 1.møtepunkt synliggjør behovet for jevnlig gjennomgang av hva vernepleierens helsefaglige kompetanse. Eksempelvis er kunnskap om medikamenter og ferdigheter i medikamenthåndtering inngår i vernepleierens helsefaglige kompetanse. Vernepleiere er autorisert helsepersonell og kommer derfor inn under helsepersonelloven (2019 §3). Studenter og praksisveiledere bør være oppdatert på vernepleierens helse- og sosialfaglige kompetanse, slik at studentene opplever å få tilgang på relevante læresituasjoner og tilsvarende veiledning.

Møtepunktene var arenaen for gjensidig utveksling av praktisk informasjon vedrørende studieplanens læringsutbytter (kompetansekrav) og oppdatering av praksisplassbeskrivelser. I tillegg var det også en arena for faglig utvikling med faglige innlegg og påfølgende diskusjoner.

I andre møtepunkt (før praksisstudiets oppstart) deltok studentene og tanken bak var fokus på relasjonsetablering mellom studenter og praksisveiledere. Denne etableringen kan ha bidratt til trygge rammer for oppstart og læringsprosess i praksisstudiet. I følge Tveiten (2013) er veiledning en *relasjonell og pedagogisk igangsettelsesprosess* og sett fra det relasjonelle aspektet kan det første møtet i stor grad være med på å legge premisene for studentens utbytte av veiledningen. Lien (2006) fremhever at det er avgjørende for kvaliteten av veiledningen å etablere en god og trygg relasjon, læring i praksisstudiet blir en felles agenda. En student(**FG**) uttrykte at det «*Skaper mer sånn fellesskap mellom lærer, veileder og elev at vi møtes sånn som dette her.....for da blir det mer sånn fellesskap*». Her nevnes læreren og da menes det emneansvarlig som deltok på møtepunktene. Det ser ut til at det har en betydning at alle parter møtes.

Andre møtepunkt var altså det aller første møte mellom praksisveileder og student, og felles anliggende visste seg å være oppdaterte praksisplassbeskrivelser, veiledningskontrakt og vurdering av studentens oppnåelse av læringsutbyttene i praksisemnet.

Med møtepunkter har fagansatte (her emneansvarlig) gode muligheter for å bli oppdatert på praksisfeltets problemstillinger gjennom diskusjoner som oppstod i etterkant av faglige innlegg. Praksisfeltets problemstillinger er nært knyttet til vernepleierens

profesjonskompetanse og fordrer derfor en kontinuerlig dialog mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon.

Det er noen grunnleggende prinsipper som må ligge til grunn for all planlegging og organisering av læring og som handler om studentens totale lærings situasjon.

Organiseringen med møtepunkter har sannsynligvis en overføringsverdi og det å sette samarbeidet i system ser ut til å skape forutsigbarhet for praksisveiledere og studenter.

Innholdet i møtepunktene er avklart, man vet i god tid hvilken rolle man har, studenten vet hvor man skal være i praksis og hva som forventes ved å lese praksisplassbeskrivelsene og å møte praksisveileder før oppstart i praksis. Studenter i par skaper en trygghet som ble nevnt ofte i fokusgruppeintervjuene og det kan se ut som om det var av særlig betydning for studenter i 1.studiår. Rammen for praksisstudiet er avklart allerede ved oppstart i studiet.

Denne modellen inneholdt altså tre fastsatte møtepunkter med mulighet for kontinuerlig gjensidig dialog i løpet av ett studieår, og i modellen skal dette gjentas i tre år, noe som var nedfelt i den treårig samarbeidsavtalen.

7.1.2. Omplussing av ressurser

Den nye modellen innebærer at samme praksisveileder eller en stedfortreder deltar totalt ni ganger i løpet av tre år. Samarbeidet blir således satt i system og organisatorisk sett vil det kreve omplassering av ressurser både blant praksisveiledere i praksisfeltet og fagansatte på utdanningen. I denne modellen fristilles kontaktlærere fra direkte oppfølging i praksis som ble gjennomført med ett eller flere fysiske møter gjennom praksisstudiet etter gammel ordning, mens emneansvarlig får økt timeressurs til å ivareta ny rolle i den nye modellen. Fra utdanningens side kreves det at fagansatte skal forske mer. Da må det også settes av tid for fagansatte til å kunne forske, noe som denne modellen kan se ut til å gi rom for. Den fagansattes (her kontaktlæreren) nye rolle innebærer å vurdere skriftlige arbeidskrav opp imot eksisterende vurderingskriterier og være en kontaktperson om det skulle oppstå spesielle utfordringer.

Møtepunktene kunne betraktes som et alternativ for kostnadsfri kursing og faglig oppdatering, totalt tre dager i løpet av ett kalenderår, ni dager i løpet av tre år.

Alle møtepunktene ble planlagt og organisert i et samarbeid mellom praksisveiledere, prosjektleder og emneansvarlig med utgangspunkt i fortløpende erfaringer og behov. Det

ble jevnlig dialog om hvilket innhold det skulle være i det neste møtepunktene. Det oppstod et fellesskap mellom alle partene og den viktigste relasjonen var mellom studentene og praksisveileder som et godt utgangspunkt i veiledningsprosessen.

Selve organiseringen innebar å finne møtested og dato, systematisere faglig innhold og agenda samt kalle inn alle involverte deltakere til møte og ikke minst være en kontaktperson underveis. Prosjektleder ble bindeleddet mellom praksisveiledere og studenter og holdt direkte kontakt med veiledere i praksisfelt og eventuelt ledere underveis gjennom hele studieåret.

7.2. Hvilke faktorer kan bidra til å styrke kvaliteten i praksisstudiene i modellen?

Når det gjelder den nye modellens bidrag til å styrke kvaliteten på praksisstudiet i profesjonsutdanningen for vernepleiere er det flere funn som framkommer. Forutsetninger for læring og kontraktfestet veiledning satt i system står sentralt i den nye modellen.

7.2.1. Trygghet og forutsigbarhet en forutsetning for læring

En forutsetning for læring ser ut til å være forutsigbarhet. Møtepunktene var en arena for både praktisk og faglig informasjon, noe som ser ut til å skape en trygghet og forutsigbarhet for alle parter. UHR (2016: 50) viser til Kårstein og Caspersen (2013) som hevder at «*faste kanaler og rutiner for informasjonsutveksling og faste rutiner for kvalitetssikring av praksis er vesentlig for å sikre en god praksis*». Møtepunktene i denne modellen kan betraktes som en *fast kanal og rutine for informasjonsutveksling*, og i det første møtepunktet var fokuset på å få oppdaterte praksisplassbeskrivelser. Praksisplassbeskrivelsene var tilgjengelige for studentene før praksisveileder og student møttes for første gang (andre møtepunkt). Dette gav studentene og praksisveileder et utgangspunkt for å henholdsvis få og gi informasjon om praksisstedet. At studenten ble forberedt gjennom samtale med praksisveileder og gjennom å ha lest praksisplassbeskrivelsen kan ha en viss betydning for trygghet og kan gi et godt utgangspunkt for oppstart i praksisstudiet og på samme måte i veiledningsprosessens oppstart. Det var avklart i god tid hvem som skulle være praksisveileder og studentene visste hvor de skulle og hvem de skulle møte på praksisstudiets første dag. Gjennom det første møtepunktet fikk også praksisveiledere kunnskap om læringsutbytter i

praksisemnene. Det var derfor kjent for praksisveileder og en student (**FG**) uttrykte at «praksisveileder visste alt det vi visste».

7.2.2. Studenter i par

Å være i «to-spann» kan vise seg å være en styrke i læringsprosessen for studentene. Gregersen (2011) og Strand m.fl. (2013) finner at studenter som gjennomfører praksisstudie i par bidrar til trygghet både før og under praksisstudiet. Det kan se ut som om studentene støtter hverandre for å fremme læring i praktisk profesjonsutøvelse.

Refleksjon er kjernen i veiledning hevder Tveiten (2013). Refleksjon betraktes som en nøkkel i erfaringslæring fordi den bidrar til omskape erfaringen til personlig mening og kunnskap (Kristoffersen m.fl., 2011:194). Det kan se ut til at det gir større mulighet til å dele erfaringslæring knyttet til teoriforståelse i refleksjoner når man er studenter i par med samme agenda eller er likestilte. Refleksjon i veiledning med to studenter sammen kan se ut gi en trygghet og styrket mestringsfølelse i yrkesutøvelsen. Mestringsfølelse er viktig for studenten i profesjonsutdanningen ifølge Hatlevik (2012). Det kan synes som om det å være i par er en motivasjonsfaktor. En student (**FG**) som opplevde å være alene p.g.a frafall av medstudent på praksisstedet sa det slik: «*Hadde vi vært to hadde jeg stått på litt mer tror jeg for den andre også....*» Dette utsagnet kan forstås som om det er et savn å ha en medstudent på samme praksissted, motivasjonen blir ikke den samme. Det kan synes som om studenten betrakter seg som en støttende partner og at det ville være en gjensidighet i læringsprosessen.. Tradisjonell veiledning i praksisfeltet har vært en-til-en-forhold, etter en mester – svenn- modell. Ved at studenter i par veiledes og vurderes (vurderingen gjøres individuelt) av en og samme praksisveileder, kan ha en pedagogisk positiv effekt. Rent organisatorisk kan bieffekten være at praksisstedet kan ta imot flere studenter. Det forutsettes at det er nok læresituasjoner for studentene på praksisstedet slik at det muliggjør oppnåelse av læringsutbyttene.

Studier (Slettebø m.fl. 2009, Gregersen 2011, Strand m.fl.2013 og Alexandersen, I. m.fl. 2014) viser at studenter som gjennomfører praksisstudiet opplever trygghet med å være i «tospann», dette samsvarer med erfaringer i dette prosjektet.

7.2.3. Veilederkompetanse

Caspersen og Kårstein (2013) hevder at praksisveiledning er en indikator som kjennetegner faglig gode praksisplasser, noe som også framkom i dette prosjektet. Praksisveilederes primære oppgave og funksjon er å støtte den enkelte student i læringsprosessen. I rapporten fra UHR (2016:51) hevdes det at god veiledning er vesentlig for god kvalitet i praksisstudiene. For å lykkes med dette, kreves veilederkompetanse og avsatt tid til å veilede. I den nye modellen var det de samme praksisveiledere som deltok i hele prosessen og de var i tett samarbeid med sin leder underveis i prosjektet. I ett tilfelle kom det inn en stedfortreder for den definerte praksisveilederen på grunn av sykdom eller andre forhold.

Definert veileder med veilederkompetanse så ut til å bidra til kvalitet i veiledningen fordi la opp til og så betydningen av en tettere systematisk oppfølging av studenter.

Veiledningskontraktensom drøftes i kap.7.2.4. la også rammene for dette. Praksisveiledere i dette prosjektet så på veiledning av studenter som en del av kjernevirksomheten på tjenestestedet, ikke som en tilleggsoppgave. Dette var sannsynligvis en konsekvens av at praksisveilederens rolle var definert over en lengre periode (jfr.samarbeidskontrakten).

Profesjonell kompetanse utvikles i profesjonsutdanningens teori- og praksisstudier. Et komplekst vekselforhold mellom teori og praksis er det særskilte i profesjonsutdanning og læringsprosessen er en komplisert og avansert læringsprosess. Brandt (2005) hevder at veiledet praksis er en planlagt opplæring i autentiske yrkessituasjoner under veiledning av kompetent veileder med relevant profesjonsutdanning. Med andre ord kan praksisplassen betraktes som klasserommet. «*Kompetanseutviklingen skjer 365 dager i året*» hevder Håland (I: Aarsand m.fl. 2011:57). Det er utelukkende et ansvar for både utdanning og praksis. Denne modellen kan bidra til en bevissthet om at læring foregår både i teorifag og i praktisk utøvelse og at den kompetent praksisveileder kan være en kvalitetsindikator i praksisstudiet.

7.2.4. Veiledningskontrakten

En måte å sette rammer for veiledningen, var veiledningskontrakten. Den framsto som «limet» mellom studenter, praksisveiledere og utdanningsinstitusjonen. Kontrakten ble et verktøy i etableringsfasen mellom praksisveileder og student i «bli -kjent-fasen». I

veiledningskontrakten ble gjensidige forventninger nedfelt i fellesskap, og det ble angitt formelle rammer for hyppighet og varighet på veiledningen og regler for kontaktform, avlysning og andre endringer som måtte oppstå.

Veiledningskontrakten ble dermed en avtale på hvordan samarbeidet skal foregå i veiledningsprosessen og et bidrag til å forebygge unødig komplisert veiledningssituasjon. Kontrakten bidro på den måten til sikring av gjensidig forståelse av en forutsigbar og trygg relasjon mellom studenten og praksisveileder.

Tveiten (2013) hevder at en kontrakt kan være egnet til å bevisstgjøre og ansvarliggjøre studenten enten den er skriftlig eller muntlig. En skriftlig avtale er imidlertid lettere å ta fram underveis i veiledningsprosessen hvis tema som gjensidig forpliktelser dukker opp i veiledningsprosessen. Veiledningskontrakten ble definert som et skriftlig arbeidskrav som skulle godkjennes av kontaktlærere, noe som stod nedfelt i emneplanene for praksisstudiet. Dette er en forpliktende veiledningskontrakt som inneholder krav til veileders kompetanse og studentens prioriterte læringsmål med utgangspunkt i praksisplassbeskrivelsen og praksisemnets læringsutbytter. Det står nedfelt i emneplanene at

«Kontrakten vurderes til godkjent / ikke godkjent av kontaktlærer. Arbeidet må vurderes til bestått før studenten kan gå opp til eksamen i emnet. Det gis inntil to forsøk for å få godkjent kontrakten.»

Kontrakten utarbeides av student og praksisveileder i de første dagene i praksis og skal godkjennes av kontaktlærer. Veiledningskontrakten er ett av flere obligatoriske skriftlige arbeid i praksisstudie både på 1. og 2. studieår. For å få godkjent veiledningskontrakten var det et krav at den er ferdig utfylt og signert av begge parter innen en angitt frist tidlig i praksisperioden. Dette ble en gjensidig forpliktelse mellom praksisveileder og student.

7.2.5. Læringsprosesser krever god veiledning.

Denne modellen tok sikte på å skape et positivt samspill mellom teori og praksis i den tro at studenten får oppleve meningsfulle sammenhenger gjennom veiledning satt i system og at praksisveileder er godt kjent med aktuelle kompetansekrav. Caspersen og Kårstein (2013) hevder i sin rapport at en av de viktige nøkkelfaktorene for å skape gode praksisopplevelser for studenter er veilederkompetanse. Studier viser at veiledningen er organisert ulikt, men svært ofte er den planlagte og målretta veiledningen overlatt til den enkelte praksisveileders

avgjørelse (Caspersen Kårstein 2013, og NOKUT 2019a). Dette kan åpne for en *individualisering* av veiledningen og kan i verste fall føre til at lærings situasjoner blir både mangelfulle og tilfeldige. I dette prosjektet ligger det en veiledningskontrakt som et arbeidskrav i praksisstudiet som studenten og praksisveileder skal fylle ut sammen, men veiledningen baseres på studenter i par.

Praksisstudiene er målrettet, og studenten skal ha veiledning i gjennomføring av praksis. I emneplanene (konkretisering av emnebeskrivelsene) for praksisstudiene på 1. og 2. studieår var det nedfelt følgende:

«Som et minimum har studenten krav på 1 time veiledning pr. praksisuke fra kompetent veileder. Veileder skal ha relevant kompetanse på minimum bachelornivå, og ha erfaring med veiledning og / eller veilederutdanning».

Et av kvalitetsområdene ifølge Kårstein og Caspersen (2013) er praksisveiledning og måten det blir organisert og gjennomført på. I denne modellen er det et krav at veiledningen settes i system ved hjelp av en kontrakt og ledet av en definert kompetent veileder.

7.3. Oppsummering

Oppsummert kan den nye modellen bidra til styrket kvalitet gjennom økt fokus på tydelige rammer og innhold i veiledningsprosessen. Praksisveileders kompetanse i veiledningsprosessen, og som stimulerer til refleksjoner for studenter i par er kvalitetsindikatorer i dette prosjektet. Faste kanaler som i dette prosjektet ble til møtepunkter med planlagt faglig innhold og praktisk informasjon er overordnede rammer. Det ser ut som om faste rammer og gjensidig informasjonsutveksling og relasjonsetablering kan ha en betydning for kvaliteten av praksisstudiet. En systematisk oppdatering av praksisplassbeskrivelser, felles forståelse vernepleierens kompetansekrav og praksisveileders vurdering av studentens oppnåelse av læringsutbytte er faktorer som sannsynligvis styrker kvaliteten. Møtepunktene ble en arena for dette arbeidet i denne modellen.

8. Konklusjon og implikasjoner for videre praksis.

Gjennom dette utviklingsprosjektet i samarbeid med praksisfeltet kan man se for seg ny modell for praksisstudier på vernepleierutdanningen slik figur 5 illustrerer. Flerårig lederforankret samarbeidsavtale, faste møtepunkt med faglig og informativt innhold, definerte praksisveiledere, studenter i par, veiledningskontrakt som et skriftlig arbeidskrav i praksisstudie var tiltak i prosjektet som er omtalt og evaluert i denne rapporten. I dette utviklingsprosjektet kan det konkluderes med noen faktorer som kort kan oppsummeres slik:

- Flerårig lederforankret samarbeidsavtale på avdelingsnivå med følgende tre ramme faktorer anbefales å videreføre:
 - Praksisstedet forplikter seg til å stille med en definert praksisveileder med veilederkompetanse i tre år.
 - Studentene organiseres i par på praksisstedet.
 - Praksisstedet forplikter seg til å tilrettelegge (herunder skaffe evt. stedfortreder) for at praksisveilederen gis mulighet til å delta på møtepunkter som arrangeres i løpet av et studieår og at dette gjentar seg i den perioden avtalen gjelder.
- Faste møtepunkt opprettholdes for å bidra til et samarbeid satt i system. Digitale samlinger er ikke utprøvd og bør vurderes. Møtepunktene må evalueres kontinuerlig.
- Veiledningskontrakt som et skriftlig arbeidskrav opprettholdes.
- Det anbefales å videreføre en definert ressursperson blant fagansatte i utdanningen som er knyttet opp til praksisemnene i utdanningsinstitusjon:
 - Denne ressursen har direkte kontakt med praksisfeltet og tar ansvar for opprettholdelse /revidering av inngåtte samarbeidsavtaler på avdelingsnivå, implementering av praksisplassbeskrivelser og organisering av møtepunkt i samarbeid med f.eks. emneansvarlig
- Rollen som kontaktlærer endres til kun å ha ansvar for vurdering av skriftlige arbeid og innhenting av vurderingsdokumenter fra praksisveileder og student. Kontaktlærer knyttes opp til student hvis særskilte behov krever det.

Det kan se ut som om at et samarbeid mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon satt i system kan være en måte å kvalitetssikre praksisstudiet i profesjonsutdanningen for vernepleiere.

9 Erfaringer med aksjonsforskning som metode

Aksjonsforskning ble valgt som metode og i dette utviklingsprosjektet deltok mange involverte parter. Det var viktig at alle hadde en opplevelse av å ha deltatt og bidratt og at alle har følt ansvar for de endringene som ble iverksatt. I arbeidsgruppa deltok 3 praksisveiledere og ved iverksettelse av modellen deltok 6 praksisveiledere fra 5 praksissteder. Fagansatte og ansatte i administrasjonen ble også involvert på ulike vis og ble kjent med endringsprosessen. I arbeidsgruppa deltok ingen studenter. Sett i ettertid kunne det ha vært en styrke for prosjektet at studenter fra for eksempel 3.studiår kunne ha bidratt med erfaringer fra sine praksisstudier gjennom hele bachelorutdanningen. At det ikke ble gjort hadde sammenheng med at studentene var enten i teoriundervisning eller var ute i praksisstudier.

Mange deltakere på ulike arenaer gjorde at framdriften av prosjektets grunnlagsarbeid tok lengre tid enn det som kunne være ønskelig. Arbeidsmøtene kunne vært gjennomført med kortere mellomrom og muligens mer intensivt, men sykefravær og uforutsette hendelser oppstod. Det gikk et helt studieår før vi fikk starta opp aksjonen med møtepunktene.

9.1. utfordringer og oppdagelser underveis i prosjektet.

Underveis i prosjektet dukket det opp en del utfordringer. Samfunnet er stadig i endring, det er også kunnskapsinstitusjonene og den 01.01.2016 ble Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Nord-Trøndelag slått sammen til Nord universitet. I prosjektets startfase var utdanningen derfor i en relativt ny organisasjon. Med et nyopprettet fakultet, ved navnet Fakultet for sykepleie- og helsevitenskap, sier det seg selv at rammebetingelser, retningslinjer, forskrifter og andre dokumenter var under revidering.

Vernepleierutdanningen gikk fra å være en utdanning i helsefagavdelingen til å være en utdanning i Fakultet for sykepleie og helsevitenskap.

Vernepleierutdanningen er både en helse- og sosialfaglig utdanning noe som krever både en helse- og en sosialfaglig praksis. Sosialfaglig praksis foregår innen blant annet innen skole, barnehage, NAV, barnevernstjenesten, fengsel etc. I eksisterende samarbeidsavtale gjeldende fram til juli 2019 (vedlegg 10) står det at den gjelder for «*praksisstudier for helsefagstudenter*». Begrepet helsefagstudenter stammer sannsynligvis fra perioden da vernepleierutdanningen tilhørte helsefagavdelingen ved HiNT. Det ble avdekket at det ikke var sosialfaglig praksisstudier (skoler og barnehager) i en periode på 3-4 år. Dette kan ha

sammenheng med at kontaktpersoner som er bindeleddet mellom utdanningen og praksissteder i de ulike kommunene viser seg ofte å være ledere i enheter innen helse – og omsorgstjenesten og *ikke* i oppvekstsektoren. Benevnelsen *helsefagstudenter* kan være misvisende, kontaktpersoner kan ha lest «helsefag» og derfor utelatt oppvekstdelen som er sentral i vernepleierutdanningen.

Tidligere var det en fagansatt på vernepleierutdanningen som tok direkte kontakt med praksisfeltet og forespurte årlig om antall praksisplasser. Denne funksjonen ble overtatt av administrasjonen en tid før dette prosjektet kom i stand.

Lederforankring i dette prosjektet var viktig for å få en felles forståelse for ressurser til praksisveiledning. En gjennomgang av all e-post med forespørsler om deltakelse i utprøving av modellen, viser at det involveres mange ressurser knyttet til praksisstudiet. I forbindelse med rekruttering av deltakere i prosjektet ble det benyttet e-post og telefonkontakt med kontaktpersoner og ledere i ulike enheter. Det kunne ta tid å få tilbakemeldinger.

Det er mange ressurser også internt i utdanningsinstitusjonen knyttet opp til praksisstudiene. Det er fagansatte som kjenner studentene og praksisemnenes læringsutbytter, og det er administrativt ansatte som tradisjonelt har hatt kontakten med praksisfeltet når det gjelder forespørsler og informasjonsformidling. Nord universitet består i dag av totalt 9 studiesteder, dette er under omorganisering.

Det skulle vise seg at administrativt ansatte ved studiested Levanger sendte ut forespørsler om praksisplasser på vernepleierutdanningen sør for Steinkjer. Administrativt ansatte på Namsos sendte ut forespørsler i nedslagsfeltet nord for Steinkjer. Siden det er så mange involverte er det nærliggende å tro at det vil være en viss risiko for kommunikasjonssvikt. Det ser derfor ut til at en fagansatt i utdanningen bør få tildelt den ressursen.

Dette prosjektet er basert på en heltidsutdanning, det kan være grunnlag for å vurdere bruk av modellen også i deltidsutdanning. Det er ikke tatt med som en faktor i dette prosjektet.

Dette prosjektet prøvde ut en modell i en relativt liten skala, det kreves god koordinering for gjennomføring i større skala. Vernepleierutdanningen bør ha en mulighet til å gjennomføre denne modellen siden det er et mangfold av relevante praksissteder i nedslagsfeltet.

Litteraturliste

Alexandersen, I., Mathisen, T., Nakrem, S., (2014) En ny praksismodell i sykepleierutdanningen for fremtidens behov? En Q-metodisk studie av erfaringer med samarbeidslæring i praksisstudiene. *Vård i Norden* 2/2014 Publ. No 112 Vol 34 s.4-9. Hentet fra:

<http://web.b.ebscohost.com.ezproxy.nord.no:2048/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=1f020f73-78df-402d-8b1b-e769b5c6e8d0%40pdc-v-sessmgr03>

Berthelsen A.K., (2012) "*Bare det å lære seg å lytte*" *Hvordan erfarer sykepleier at videreutdanning i veiledning har hatt betydning for hennes møte med sykepleierstudenten som skal veiledes?* En kvalitativ studie. Masteroppgave i Helsefag, Universitetet i Tromsø

Brandt, E. (2005) *Kartlegging av praksisbasert høyere utdanning*. NIFU STEP skriftserie, 8.

Bjerknes M.S., Christiansen B. (2015) *Praksisveiledning med sykepleierstudenter*. 1.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Caspersen, J og Kårstein, A., (2013) *Kvalitet i praksis. Oppfatninger om kvalitet blant praksisveiledere*. Rapport NIFU. Oslo: Helsedirektoratet. Hentet fra:

<https://nifu.brage.unit.no/nifu-xmlui/bitstream/handle/11250/280417/NIFUrapport2013-14.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Coghlan, D., & Brannick, T. (4th edition 2014). *Doing action research in your own organization*. London: SAGE publications Ltd.

FEK (2018) *De nasjonale forskningsetiske komiteene*. Hentet fra:

<https://www.forskningsetikk.no/retningslinjer/med-helse/vurdering-av-kvalitative-forskningsprosjekt-innen-medisin-og-helsefag/>

Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (2017) FOR-2020-03-19-353) Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-02-07-137>

Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger (2017) FOR-2019-11-01-1459 fra 01.12.19. Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-09-06-1353>

Gregersen (2011) *Samhandling for økt kompetanse: Et fagutviklingsprosjekt knyttet til veiledele praksisstudier for sykepleierstudenter ved Høgskolen i Østfold i Sykehuset Østfold*. Studieåret 2009-2010. Arbeidsrapport 2011:2

Grimen, H. (2010). *Profesjonsforskningens faser og stridsspørsmål*. I: Profesjonsstudier. I.A.Molander & L.I. Terum (Red.), Oslo: Universitetsforlaget.

Halkier, B., (2010) *Fokusgrupper*. Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN/EAN: 9788205402485

Handal, G. & Lauvås, P., (2014) *Veiledning og praktisk yrkest teori*. 4.utg.Oslo: Cappelen Damm AS. EAN: 9788202411176

Hatlevik, I.K.R (2012) The theory-practice relationship: reflective skills and theoretical knowledge as key factors in bridging the gap between theory and practice in initial nursing education. *Journal of advanced nursing*. 68(4), 868–877. DOI: 10.1111/j.1365-2648.2011.05789.x. Hentet fra: <https://onlinelibrary-wiley-com.ezproxy.nord.no/doi/pdfdirect/10.1111/j.1365-2648.2011.05789.x>

Haugdal, B.K.(2009) Revidering av akkrediterte sykepleierutdanninger – Kvaliteten i praksisstudiene. Rapport 16.11.2009. Oslo: Nasjonal organ for kvalitet i utdanningen(NOKUT). Hentet fra: <https://docplayer.me/27909619-Revidering-av-akkrediterte-sykepleieutdanninger.htm> |

Hauge, H.J., Nærum, B., Henriksen, F.T., Hollup., Lund., A.G., Nordlund, I., (2015) Integrering av teori og praksisstudier i profesjonsutdanning: Å bli vernepleier med egen arbeidsplass som læringsarena. *Fontene Forskning 2/2015 Årgang 8*, s. 36-48. Hentet fra: <https://fonteneforskning.no/pdf-15.37895.0.3.87b019ecac>

Hauge, K. W., Brask, O., D., Bachmann, L., Bergum, I.E., Heggdal, W. M., Inderhaug, H., Grønvik. C.K.U., Julnes, S., G., (2015) Kvalitet i praksisstudier i sykepleier – og vernepleierutdanning. *Nordisk tidsskrift for helseforskning*. Hentet fra: <https://septentrio.uit.no/index.php/helseforsk/article/view/3772/3679>
<http://dx.doi.org/10.7557/14.3772>

Heggen, K. (2010). *Kvalifisering for profesjonsutøving: sjukepleiar – lærar – sosialarbeidar*. Oslo: Abstrakt forlag

Holmsen TL (2010) Hva påvirker sykepleierstudenters trygghet og læring i kliniske studier? *Vård i Norden*, 30(1):24-28.

Høgskolen i Nord Trøndelag (2013) Strategisk plan for HiNT 2013-2016.Hentet fra: <http://pub.hint.no/Kvalitet/Dokumenter/Justert%20Strategisk%20plan%202013%20-%202016%20-%20bokm%C3%A5l%20100214.pdf>

Høgskolen i Nord Trøndelag (2015) *Handlingsplan for vernepleierutdanningen. Mål for planperioden 2015-2025*. Namsos: Høgskolen i Nord Trøndelag.

Irgens, E.J., (2007) *Profesjon og organisasjon. Å arbeide som profesjonsutdannet*. Bergen: Fagbokforlaget. ISBN:9788245005288

Johansen, O og Aglen, E., (2015) *Rapport prosjektet SHOPP. Samhandling HiNT og praksisfelt vedrørende praksis som læringsarena*. Arbeidsnotat. Namsos: Nord Universitet. Hentet fra: <http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2366262/Arbeidsnotat264.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Kristoffersen, N.J., Nortvedt, F. Skaug, E-A., Grimstbø (red) (2011)*Grunnleggende sykepleie bind 1. Sykepleie- fag og funksjon*. Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN13 9788205400061

Kunnskapsdepartementet (2006) *Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning*.

Hentet fra: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2006-06-30-859>

Kunnskapsdepartementet (2012) *Utdanning for velferd. Samspill i praksis* (Meld.St.13 (2011-2012)) Hentet fra

<https://www.regjeringen.no/contentassets/ac91ff2dedee43e1be825fb097d9aa22/no/pdfs/stm201120120013000dddpdfs.pdf>

Kunnskapsdepartementet (2014) *Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring*.

Hentet fra:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/e579f913fa1d45c2bf2219afc726670b/nkr.pdf>

Kunnskapsdepartementet (2014). *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015–2024* (Meld. St. 7 (2014–2015)). Oslo: Kunnskapsdepartementet. Hentet fra:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Meld-St-7-20142015/id2005541/>

Kunnskapsdepartementet (2015). *Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet* (Meld. St. 26 (2014-2015)). Oslo: Kunnskapsdepartementet. Hentet fra:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-26-2014-2015/id2409890/>

Kunnskapsdepartementet (2017) *Forskrift om nasjonal retningslinjer for vernepleierutdanning*. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Hentet fra:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-03-15-411>

Kvernbekk, T. (2011): The concept of evidence in evidence-based practice. *Educational Theory*, 61, 5, 515-532. doi: 10.1111/j.1741-5446.2011.00418.x

Løw, Ole (2017): *Pædagogisk vejledning. Facilitering af læring i pædagogiske kontekster*.

København: Akademisk forlag. ISBN: 978-87-500-5131-2

Malterud, Kirsti (2017) *Kvalitativ metasyntese som forskningsmetode i medisin og helsefag*.

Oslo: Universitetsforlaget. ISBN: 978-82-15-02890-3

Morgan, D. L., & Krueger, R.A., (1998) *Developing Questions for Focus Groups*. Sage Publications International Educational and Professional Publisher. London : Thousand Oaks.

Munthe, E. og Ohnstad (2008) Ensomme svaler? En studie av praksisskolelæreres rapportering om identitet, kollektivitet og gjennomføring av praksisopplæringsperioder. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 06, 471-483

Mæhre, K. S. & Vestly, S. (2012) Om å være i bevegelse mot en profesjonell fagutøvelse. *Uniped*, 35 (1), 62-74.

Maasø, Anne-Grete (2016) Kvalitet og kompetanse i praksisveiledning av vernepleier – og sykepleierstudenter i kommunehelsetjenesten i Nord Trøndelag. Senter for omsorgsforskning. Rapportserie Nr8/2016. <https://ekstranett.helsemidt.no/Samhandling/hnt/tjenesteavtale6og7/Delte%20dokumenter/Vedlegg%20sak%2020-%20Kvalitet%20og%20kompetanse%20i%20praksis%20Rapport%2008.2016.pdf>

NESH (2015) Kvalitativ metode. Aksjonsforskning. De nasjonale forskningsetiske komiteene. <https://www.forskningsetikk.no/ressurser/fbib/metoder/kvalitativ-metode/> [lastet ned 02.02.19]

NOKUT (2014) *Kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning*. <https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/hoyere-utdanning/nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk/id564809/> [lastet ned 19.11.20]

NOKUT (2017) Nokuts tilsynsrapporter. *Tilsyn med bachelorgradsutdanninger i vernepleie*.

NOKUT (2019 a) *Studiebarometeret 2018: Hovedtendenser*. https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2019/studiebarometeret-2018_hovedtendenser_1-2019.pdf [lastet 02.02.19]

NOKUT (2019 b) *Nord universitet. Periodisk tilsyn med systematisk kvalitetsarbeid*. Oktober 2019. Hentet fra: <https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/tilsyn-kvalitetsarbeid/2019/nord-universitet-2019.pdf>

NOKUT (2017) *Beskrivelse av læringsutbyttene av nivåene i NKR*. Hentet fra: <https://www.nokut.no/norsk-utdanning/nkr/beskrivelser-av-laringsutbytte-for-nivaene-i-nkr/> [lastet ned 18.11.20]

Nordkvelle, Y T (2008) Fag og teorier i en praktisk hverdag i høyere utdanning I Uniped. *Tidsskrift for universitets- og høgskolepedagogikk*. Årg.31 nr 3/2008.

Patton, Michael Q., (2015) *Qualitative Research & Evaluation Methods*. United States of America: Sage Publication

Postholm, May Britt (2005): *Kvalitativ metode. En innføring med fokus på fenomenologi, etnografi og kasusstudier*. Oslo: Universitetsforlaget AS

Rambøll Management Consulting (2017) *Utvikling av kommunen som læringsarena for helse- og velferdsutdanninger*. FOU-PROSJEKT 164003

Ryle, G. (2009) *The Concept of Mind*. London, Hutchinson. ISBN13: 978-0-203-87585-8 (ebk)

Skau, G.M., (2017) *Gode fagfolk vokser. Personlig kompetanse i arbeid med mennesker*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk

Slettebø, Å., Bryn, V., Hovdsveen, RK., Veitsle, K.C., Syvertsen, A.L.(2009) Hjemmesykepleien: Praksisstudier i tospann. *Sykepleien Forskning*. 10.4220/sykepleienf.2009.0035 Hentet fra: <https://sykepleien.no/sites/default/files/documents/forsknings/153842.pdf>

Solstad, A. G. (2010, 3). Praksisnær teori og teorinær praksis - den nødvendige relasjonen. *Norsk Pedagogisk Tidsskrift, 03/ 2010 (Volum 94) s. 203-218*. Hentet fra: <https://www-idunn-no.ezproxy.nord.no/npt/2010/03/art01>

Strand, K., Devold, K., Dihle., (2013) Sykepleierstudenters erfaringer med praksisstudier organisert som studenttett post. *Sykepleien forskning*. 10.4220/sykepleienf.2013.0012 Hentet fra: <https://sykepleien.no/forskning/2013/02/sykepleierstudenters-erfaringer-med-praksisstudier-organisert-som-studenttett-post>

- Søndenå, K. (2007). Refleksjonen, dialogen og demokratiet. I T. Kroksmark & K. Åberg (Red.), *Veiledning i pedagogisk arbeid*. (s. 210–222). Bergen: Fagbokforlaget
- Thagaard, T. (2003) *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode*. 2.utg. Bergen: Fagbokforlaget. SIBN: 9788276748758
- Terum, L.I. & Smeby, J.-C. (2014). Akademisering og relevans i utdanningene til velferdsstatens profesjoner. I Frølich, N., Hovdhaugen, E. & Terum, L.I. (red.), *Kvalitet, kapasitet og relevans. Utviklingstrekk i høyere utdanning*. Oslo, Cappelen Akademisk
- Tjøstolsen, I., Antonsen, EB, Femdal, I., (2019) Slik kan samarbeidet bli bedre mellom høyskole og praksissted. Samarbeidsmøter mellom lærere, praksisveiledere og ledere gjør sykepleiere bedre forberedt på hvordan de skal veilede studenter. *Tidsskriftet Sykepleien* 2019 107. DOI: 10.4220/sykepleiens.2019.78356 Hentet fra: <https://sykepleien.no/sites/default/files/pdf-export/pdf-export-78356.pdf>
- Tveiten, Sidsel (2013) *Veiledning – mer enn ord*. Bergen: Fagbokforlaget. EAN: 9788245014518
- Ulvik, M., Helleve, I. og Smith, K. (2017). What and how student teachers learn during their practicum as a foundation for further professional development. *Professional Development in Education*, 44 (5), 638–649
- Universitets- og høyskolerådet (2016) Kvalitet i praksisstudiene i helse- og sosialfaglig høyere utdanning. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/86921ebe6f4c45d9a2f67fda3e6eae08/praksisprosjektet-sluttrapport.pdf>
- UHR (2018) Universitets- og høyskolerådet. *Veiledende retningslinjer for utdanning og kompetansevurdering av praksisveiledere i helse- og velferdstjenestene*. Vedtatt av UHR-Helse og sosialfag 2018. Hentet fra: <https://www.uhr.no/f/p1/i6d7c80b4-ff82-4c28-a7b2-47d2ea3d438d/ny-nettversjon-veiledende-nasjonale-retningslinjer-for-praksisveilerutdanning-krav-til-praksisveilederes-kompetanse.pdf>
- Utdannings- og forskningsdepartementet (2005) *Rammeplan for vernepleierutdanning*. Hentet fra: https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/pla/2006/0002/ddd/pdfv/269377-rammeplan-for-vernepleierutdanning_05.pdf
- Wibeck, V. (2000). *Fokusgrupper – Om fokuserande gruppintervjuer som undersökningsmetod*. Lund: Studentlitteratur, Sverige.

Informasjonsskriv om deltakelse i fokusgruppe

for evaluering av prosjektet:

”Utvikling og læring i praksisstudiet på vernepleierutdanningen”

Bakgrunn og formål

Formålet med prosjektet er å prøve ut en ny modell for praksisstudiet på vernepleierutdanningen. Målet er å få en tettere kobling mellom utdanningen og praksisfeltet og en styrket kvalitet på praksisstudiet. Det er derfor ønskelig å se nærmere på de erfaringer dere har gjort knyttet til prosjektets mål og hensikt.

Prosjektet er et utviklingsprosjekt ved Nord universitet, fakultet for sykepleie og helsevitenskap, vernepleier-utdanningen, studiested Namsos.

Som en del av evalueringen av pilotprosjektet inviteres praksisveiledere og studenter på 1. og 2. studieår til å delta i fokusgruppe da dere er deltakere i prosjektet.

Hva innebærer deltakelse i fokusgruppe?

Deltagelse i fokusgruppe vil innebære å diskutere noen spørsmål om erfaringer dere har gjort i pilotprosjektet og utprøving av den nye modellen for praksisstudiet på vernepleierutdanningen. Det legges opp til fokusgrupper der studenter og praksisveiledere representerer studieårene gruppevis.

Vi kommer til å presentere noen spørsmål ved oppstart og underveis i diskusjonen. Det er spørsmål som omhandler samarbeidet mellom student, praksisveileder og skole, samt kvaliteten på praksisstudiet som for eksempel rammer for veiledning og vurdering med utgangspunkt i læringsutbyttene. Det vil bli tatt lydopptak av diskusjonen i gruppen. Dette opptaket vil bli transkribert, og deretter slettet. Transkripsjonen vil være anonymisert. Det transkriberte materialet vil bli analysert og resultatene publisert gjennom en rapport.

Deltakerne vil ikke kunne gjenkjennes i rapporten.

Mine medhjelpere og jeg har taushetsplikt.

Prosjektet skal etter planen avsluttes juni 2020. Deretter vil det transkriberte materialet bli slettet.

Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste (NSD) er orientert om prosjektet

Frivillig deltakelse

Det er frivillig å delta i fokusgruppa, og du kan når som helst trekke ditt samtykke uten å oppgi noen grunn.

Samtykke til deltakelse i studien¹

Jeg har mottatt informasjon om studien, og er villig til å delta

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Dersom du har spørsmål, ta kontakt med prosjektansvarlig Odil Sætertrø mob: 481 06 212

Vennlig hilsen

Prosjektansvarlig

¹ Denne kan du ta med til fokusgruppen fredag 08.06.19 ferdig utfylt. Skulle du glemme den får du en ny.

Vedlegg 2

Intervjuguide til fokusgruppeintervju 08.06.18 kl. 1215 - 1345

Evaluering av pilotprosjektet «Utvikling og læring i praksisstudiet på vernepleierutdanningen».

Intro kl. 1215 - 1220:

Studenter og praksisveiledere; Velkommen til fokusgruppe der dere inviteres til å snakke om erfaringer og opplevelser fra pilotprosjektet. Jeg er koordinator og observatør som sitter der borte er.....som noterer stikkord underveis. Samtalen blir tatt opp og transkribert, deretter slettet. Anonymisert. Det er ønskelig å unngå støy, derfor pappkopper og servietter 😊.

Hensikten med prosjektet er å få et tettere samarbeid/kobling mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt **og** få styrket kvaliteten på praksisstudiet. Samtalen vil derfor dreie seg om disse intensjonene.

Vi deler samtalen opp i to bolker. I første bolke er temaet samarbeidet med utgangspunkt i noen stikkord. I andre bolke er temaet kvaliteten på praksisstudiet og til slutt hvordan dere opplever forskjellen på praksisstudiet nå og tidligere.

På bordet ligger noen laminerte ark som gjør det lettere å huske tilbake til hendelser.

Vi kommer til å ta opptak av samtalen.

1. del (start ca. kl. 1220)

Tettere kobling mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon (På bordet ligger program fra de tre møtepunktene som er valgt som en samarbeidsarena). Vi vil gjerne at dere snakker sammen om hvordan dere opplevde det.

1.møtepunkt deltok praksisveiledere og emneansvarlige; hva tenker dere når dere ser tilbake på det?

2.møtepunkt hva tenker dere?

3.møtepunkt hva tenker dere?

3-årig samarbeidsavtale

Kjennskap til vernepleierkompetansen

Forutsigbarhet

Kjennskap til vernepleierens kompetansekrav – innhold i teori og praksis

2. del (start ca. kl. 1305)

Kvalitet på praksisstudiet – (På bordet ligger veiledningskontrakt og vurderingskjemaet) Snakk om hvordan dere erfarte bruken av disse)

Hvordan opplevde dere å være forberedt til praksisstudiet – student og praksisveileder?

Hvordan erfarte dere organiseringen med 2 studenter (i par)pr. praksisplass pr. praksisperiode?

Veiledning

Hvilke erfaringer har dere med en definert veilederrolle?

Veiledningskontrakt: Hvilke erfaringer har dere med skriving av kontrakten?

Hva tenker dere om at veiledningskontrakten blir vurdert av kontaktlærer?

Hvordan opplever dere å «etterleve» kontrakten?

Veiledningsprosess - sammenheng mellom teori og praksis – læring i praksis

Vurdering med utgptk i læringsutbyttene

Hvilke erfaringer har dere fra vurderingen?

Hvilke muligheter har dere studenter for å vurdere dere selv?

Hvordan erfarer dere kontaktlærers rolle, funksjon og myndighet?

Til slutt;

1) hvilke forskjeller opplever dere fra dette praksisstudiet og tidligere? (gjelder både studenter og praksisveiledere)

2) Hva kunne vært gjort annerledes?

Fakultet for sykepleie og helsevitenskap, vernepleierutdanningen, Namsos

Vurderingsskjema

Emne PRA 1014 Kommunale helse- og omsorgstjenester

Fylles ut av praksisveileder med midt- og sluttvurdering

Studentens navn: _____ **Studentnr:** _____

Praksissted: _____

Praksisveileders navn: _____

Læringsutbyttet er en beskrivelse av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studenten skal ha etter avsluttet emne. Disse læringsutbyttene legger føringer for måten studiet er bygd opp på, og de undervisnings- og vurderingsformene studiet har. I dette emnet skal studenten få praktisk erfaring med kommunale helse- og omsorgstjenester. Praksisperioden skal bidra til at studentene øker sin forståelse for sammenhengen mellom teori og praksis.

Hva de ulike kategoriene omfatter kan oppsummeres slik²:

Kunnskaper: Kunnskaper er forståelse av teorier, fakta, begreper, prinsipper, prosedyrer innenfor fag, fagområder og/eller yrker.

Ferdigheter: Evne til å anvende kunnskap til å løse problemer og oppgaver. Det er ulike typer ferdigheter – kognitive, praktiske, kreative og kommunikative ferdigheter.

Generell kompetanse: Generell kompetanse er å kunne anvende kunnskap og ferdigheter på selvstendig vis i ulike situasjoner gjennom å vise samarbeidsevne, ansvarlighet, evne til refleksjon og kritisk tenkning i utdannings- og yrkessammenheng.

Praksisveileders vurdering gjøres med emnets læringsutbyttet som utgangspunkt. Vurdering av studentens læringsprosess gjennomføres midtveis og i slutten av praksisstudiet med utgangspunkt i læringsutbyttene. Vurderingen er en beskrivelse av hvordan studenten har synliggjort følgende:

² <http://www.nokut.no/no/Fakta/Det-norske-utdanningssystemet/Nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk-for-livslang-laring/Nivaer/>

*progresjon/ læringsprosess

*kvaliteter/ hva er studentens styrker

*utfordringer/hva trenger studenten å arbeide mer med

Kunnskap

Har kunnskap om organisering av den kommunale helse- og omsorgstjenesten

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Har kunnskap om praksisplassens arbeidsmetoder og rutiner

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Har kunnskap om kroppens normalfunksjon

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Har kunnskap om sykdom og ulike funksjonsnedsettelse

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Ferdigheter

Kan reflektere over aktuelle etiske problemstillinger

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Kan reflektere over egen væremåte i møte med brukere av pleie- og omsorgstjenester

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Kan administrere medikamenter etter gjeldende regler og forskrifter, samt vise innsikt i medikamenters virkning og bivirkning

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Kan vise evne til klinisk observasjon

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Kan reflektere over brukeres rettigheter og ivaretagelse av disse rettighetene

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Kan anvende yrkesetiske krav og retningslinjer i praksis

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Anvender aktuelle lovbestemmelser i yrkesutøvelsen

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Generell kompetanse

Kan planlegge og gjennomføre tjenester for å ivareta brukeres daglige omsorgs- og hjelpebehov

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Har innsikt i helsebegrepet og forhold som påvirker helsen på individ-, gruppe- og samfunnsnivå

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Har innsikt i hvordan sykdom påvirker kroppens normalfunksjon

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Har innsikt i hvordan funksjonsnedsettelse kan skape funksjonshemming

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Kan identifisere og reflektere over etiske problemstillinger i praktisk yrkesutøvelse

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Type vurdering:	Dato:	Signatur praksisveileder	Signatur student
Midtveisvurdering			
Sluttvurdering			

Fakultet for sykepleie og helsevitenskap, vernepleierutdanningen, Namsos

Vurderingsskjema

Emne PRA 2006 Kommunale helse- og omsorgstjenester

Fylles ut av praksisveileder med midt- og sluttvurdering

Studentens navn: _____ **Studentnr:** _____

Praksissted: _____

Praksisveileders navn: _____

Praksisveileders vurdering gjøres med emnets læringsutbytter som utgangspunkt. Vurdering av studentens læringsprosess gjennomføres midtveis og i slutten av praksisstudiet med utgangspunkt i læringsutbyttene. Vurderingen er en beskrivelse av hvordan studenten har synliggjort følgende:

- *progresjon/ læringsprosess
- *kvaliteter/ hva er studentens styrker
- *utfordringer/hva trenger studenten å arbeide mer med

Læringsutbytter er en beskrivelse av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studenten skal ha etter endt emne som et resultat av en læreprosess. Disse læringsutbyttene legger føringer for måten studiet er bygd opp på, og de undervisnings- og vurderingsformene studiet har. I dette emnet skal studenten få praktisk erfaring med kommunale helse- og omsorgstjenester. Praksisperioden skal bidra til at studentene øker sin forståelse for sammenhengen mellom teori og praksis.

Hva de ulike kategoriene omfatter kan oppsummeres slik³:

Kunnskaper: Kunnskaper er forståelse av teorier, fakta, begreper, prinsipper, prosedyrer, og metoder innenfor fag, fagområder og/eller yrker.

Ferdigheter: Evne til å anvende kunnskap til å løse problemer og oppgaver. Det er ulike typer ferdigheter – kognitive, praktiske, kreative og kommunikative ferdigheter.

³ <http://www.nokut.no/no/Fakta/Det-norske-utdanningssystemet/Nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk-for-livslang-laring/Nivaer/> sateretro@nord.no

Generell kompetanse: Generell kompetanse er å kunne anvende kunnskap og ferdigheter på selvstendig vis i ulike situasjoner gjennom å vise samarbeidsevne, ansvarlighet, evne til refleksjon og kritisk tenkning i utdannings- og yrkessammenheng.

Kunnskap

Har kunnskap om miljøarbeid

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Har kunnskap om menneskers sosiale, fysiske og psykiske behov

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Har kunnskap om helsefremming, sykdomsforebygging og rehabilitering

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Ferdigheter

Kan anvende vernepleierfaglig arbeidsmodell i eget arbeid

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Kan utøve miljøarbeid

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Kan bistå brukere i habilitering- og rehabiliteringprosesser

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Kan tilrettelegge for selvbestemmelse, empoverment og medvirkning

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Viser evne til etisk refleksjon i utøvelsen av rehabilitering og miljøarbeid

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Kan reflektere over egen yrkesutøvelse

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Kan søke og vurdere teoretisk kunnskap for å analysere og begrunne tiltak

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Kan dokumentere, evaluere og kvalitetssikre eget arbeid

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Generell kompetanse

Har innsikt i ulike metoder for informasjonsinnhenting og målrettet tiltaksarbeid

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Kan tilrettelegge for tjenestemottakers selvbestemmelse og fremme aktivitet og deltakelse

Midtvurdering:

Sluttvurdering:

Type vurdering:	Dato:	Signatur praksisveileder	Signatur student
Midtvurdering			
Sluttvurdering			

Vedlegg 4

BESKRIVELSE AV NY MODELL

Utprøving av en modell for et bedre samarbeid og styrket kvalitet i praksisstudiet på vernepleierutdanningen.

Dette er en beskrivelse av en ny alternativ modell for praksisstudiet i 1. og 2. studieår på vernepleierutdanningen (studieplan for vernepleierutdanningen 2017⁴). Denne modellen utprøves gjennom et pilotprosjekt med oppstart høsten 2017. Det er 5 praksissteder som veileder 1. og 2. års vernepleierstudenter i praksisstudiet på vernepleierutdanningen som deltar i prosjektet. Intensjonen med prosjektet er å få en tettere kobling mellom praksisfelt og utdanningsinstitusjon. I den nye modellen legges det til rette for å utvikle et system med 3 møtepunkt mellom studenter, praksisveiledere, emneansvarlige og kontaktlærere i løpet av hele studieåret. Innhold og form beskrives for hvert møtepunkt i dette dokumentet. Hensikten vil være å dele erfaringer og bidra til å utvikle innhold i teori –og praksisemnene. At sammenhengen mellom teori og praksis styrkes må anses som en synergieffekt. Praksisfeltet vil også i større grad enn tidligere involveres i utarbeiding av ny studieplan 2019 for vernepleierutdanningen.

I den nye modellen forsøkes det en ordning med å definere en fast veileder med kompetanse og/eller erfaring i å veilede som følger opp to studenter i samme praksisemnet på samme praksissted. Student og veileder skal sammen fylle ut en veiledningskontrakt som ligger i emneplanen for hvert praksisemne. Praksisemnene er beskrevet i samarbeidsavtalen.

⁴ Studieplan med beskrivelse av læringsutbytter i praksisemnene PRA1014 og PRA2006 tilgjengelig fra juli 2017 på www.nord.no

Hensikten vil være å styrke kvaliteten på veiledningen og å få gode evalueringsrutiner av studenten i utdanningens praksisstudie.

Kontrakten er gjeldende for 3 år og er forankret på ledernivå på de involverte praksisstedene.

I den nye modellen skal det prøves ut en ordning med at praksisveiledere får tilgang til dokumenter som gjelder studentene de skal veilede i praksis. Det vil gis en innføring i det nye læringsverktøyet Canvas som også er ny i utdanningen fra høsten 2017. Hensikten vil være å bruke Canvas som informasjonskilde for å sikre informasjonsflyt mellom student, praksisveileder, kontaktlærer og emneansvarlig.

Pilotprosjektet evalueres i 3.møtepunkt, juni 2018, se beskrivelsen nedenfor.

Etter pilotprosjektet tas det sikte på å implementere den nye modellen med oppstart studieåret 2018/2019.

Slik det framkommer med å sette møtepunktene i system vil det innebære at praksisveileder deltar 3 hele dager (møtepunktene) i tillegg til praksisoppfølging av to studenter i løpet av ett studieår, det samme vil gjenta seg i de tre studieårene kontrakten har gyldighet. Datoer for møtepunktene framkommer i følgende konkretisering av modellens innhold:

Program for 1. møtepunkt 26.10.17 kl. 1000 – 1400.

Agenda for dagen		
Praksisveiledere og emneansvarlig møtes på Kastvollen		
Tidspunkt	Innhold	Ansvarlig
1000-1045	Velkommen til første møtepunkt i ny praksismodell og gjennomgang av dagens program v/ Odil Kort faglig innlegg med tema: <i>Vernepleierens helse –og sosialfaglige kompetanse</i> v/ Gunn Eva Kort faglig innlegg med tema: <i>Kvalitet i teori og praksis</i> v/ Odil	Prosjektansvarlig Odil og emneansvarlig Gunn Eva
1045-1130	Gjennomgang av studieplan med fokus på læringsutbytter for 1. og 2. studieår http://www.nord.no/no/studier/vernepleierutdanning-bachelor	
1130 – 1200:	Lunsj	Kastvollen spanderer
1200 - 1245	1.og 2.studieår hver for seg: <i>*Praksisplassbeskrivelser i fokus</i> <i>*Diskusjon: Kobling mellom undervisningen i utdanningen og læringsutbytte i praksis</i>	Emneansvarlig i hver av gruppene. Skriv referat.
1245 - 1300	Pause	
1300 – 1400	1.og 2.år sammen: <i>*Kort innlegg om bruk og tilgang læringsverktøyet Canvas via Skype.</i>	Kompetansesenter for læring og teknologi v/ Mary Ann Gjermstad

	<i>*Refleksjon og oppsummering av dagens innhold med fokus på dagens erfaringer. Hva var nyttig?</i>	
--	--	--

Til orientering

<https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/hoyere-utdanning/utvikling-av-nasjonale-retningslinjer-for-helse--og-sosialfagutdanningene/id2569499/>

Program for 2. møtepunkt 15.02.18 kl. 1000 – 1400.

Agenda for dagen		
Her er både studenter, praksisveiledere og kontaktlærere tilstede på Nord Universitet.		
Tidspunkt	Innhold	Ansvarlig
1000-1015	Felles: Velkommen til 2. møtepunkt. Faglig innlegg med tema:	Prosjektansvarlig Odil
1015- 1115	<i>Veiledning i praksis</i>	Foredragsholder og universitetslektor Monica Finnanger
1115 - 1145	Felles: <i>Gjennomgang av veiledningskontrakt</i>	v/ emneansvarlige Gunn Eva og Odil
1145 – 1215:	Lunsj	Nord Universitet spanderer
1215 - 1300	1.og 2.studieår hver for seg: <i>Hvordan vurdere studentens praksisstudie med utgangspunkt i læringsutbyttene?</i>	Emneansvarlige, kontaktlærere og studenter
1300 - 1315	Pause	
1315 – 1400	Felles 1. og 2.år :	Emneansvarlige og kontaktlærere.

	<p><i>Refleksjon i grupper over dagens innhold med fokus på læringsarena/forutsetninger for veiledning. Avklaringer før oppstart i praksis.</i></p> <p>Oppsummering</p>	
--	---	--

Program for 3. møtepunkt fredag den 08.06.18 kl. 1000 – 1500.

Agenda for dagen		
Her møtes studenter, praksisveiledere og kontaktlærere på Nord Universitet		
Tidspunkt	Innhold	Ansvarlig
1000 -1130	<p>Velkommen til 3.møtepunkt og gjennomgang av dagens program. (Felles; praksisveiledere, studenter og kontaktlærere fra begge kull).</p> <p>Faglig innlegg: <i>«Når praksisplassen er klasserommet»</i> 30 min.</p> <p>Oppsummering av piloten: Prosjektets hensikt og praktisk info om fokusgruppene.</p>	<p>Prosjektansvarlig Odil</p> <p>Prosjektansvarlig Odil</p> <p>Emneansvarlige Gunn Eva og Odil</p>
1130 – 1215:	Lunsj	Nord universitet spanderer
1215 - 1345	Fokusgrupper	Alle
1400 - 1500	Studenter tar fri! Praksisveiledere og emneansvarlig/prosjektansvarlig planlegger høstens møtepunkt.	Emneansvarlig

--	--	--

Takk for at dere deltar i piloten!

Vedlegg 5

Illustrasjon av analyseprosessen fra fokusgruppeintervju

Meningsenheter	Koder	Subkategori	Kategori	Hovedkategori
«...ikke noe problem fra ledelsen å få brukt veiledningstimene» (p.veil)	3-årig samarbeidsavtale	Lederforankring	Organisering og rammer som muliggjør samhandling mellom praksis felt og utdanningsinstitusjon	Veiledningskontrakten som felles eie
		Arbeidsfordeling		
«Fikk vite hvor vi skulle, praksisveileder visste alt vi visste» (student) «visste hvor inngangsdøra var» (student)	Geografi	Praktisk informasjon	Trygghet og forutsigbarhet i samhandling	
		Faglig informasjon		
«Greit å gjøre noe sammen og ha noen å støtte seg til» (p.veil.)	2 studenter sammen på samme plass Praksisplassbeskrivelse			
«du drar jo gjerne sammen med den du skal være sammen med da...diskuterer med...hva skal vi gjøre...finner ut av				

ting.. finner svar på spørsmål som når går bussen hehe...ja, også reflekterer med hverandre» (student)				
«skaper mer sånn fellesskap mellom lærer, veileder og elev, at vi møtes sånn som dette her....for da blir det mer sånn fellesskap» (student) «Vi hadde veiledning på tirsdager.....også kom de med sine tema på fredag» (p.veileder)	Teori og praksis	Faglig utvikling	Studenter og praksisveilederes utvikling og læring	
	Veiledning	Felles forståelse		

Vedlegg 6

16. FEBRUAR 2016

Prosjektplan. Utvikling og læring i praksisstudiene på vernepleierutdanningen

Innholdsfortegnelse

Foreløpig tittel på prosjektet	27
Bakgrunn og forankring	27
Utfordringsbilde	29
Studentenes læring	29
Indikatorer som kjennetegner faglige gode praksisplasser	30
Mål/hensikt	30
Metode	32
Litteratursøk	33
Organisering av prosjektet	33
Foreløpig prosjektplan	34
Budsjett	35
Foreløpig litteraturliste:	36

Foreløpig tittel på prosjektet

Utvikling og læring i praksisstudiene på vernepleierutdanningen.

For mange profesjonsutdanninger er praksis en viktig og sentral læringsarena for studentenes kunnskapsutvikling. Flere Meldinger til Stortinget (bla Meld nr 26 2014-20 15 og nr 13 2011-2012) peker på nødvendigheten av å få til et tettere samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner og praksisfeltet. Hovedhensikten med dette prosjektet er å utvikle en modell for praksisgjennomføring hvor en ser på muligheten for en tettere samarbeid.

Modellen skal søke å ivareta:

- Sikre kvaliteten av praksisstudiene
- Øke FoU-samarbeidet mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt
- Tettere kobling mellom de teoretiske og praktiske emne i utdanningen

Bakgrunn og forankring

Vernepleierutdanningen gjorde et utviklingsarbeid i 2014/2015 av Johansen, O. og Aglen E. (2015) som i sin rapport presenterer forslag til noen mål og tiltak for å utvikle samhandlingen mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt i forhold til oppfølging av studenter i praksis. Dette er jfr handlingsplan for vernepleierutdanningen (HiNT, 2015). I følge strategisk plan ved Høgskolen i Nord Trøndelag (nå Nord Universitet) for 2013 – 2016, er et av målene å videreutvikle utdanningskvalitet og læringsutbytte for studenten gjennom kunnskapsdeling, veiledning og evaluering, samt styrke bachelorprogrammets relevans (Strategisk plan for 2013-2016, HiNT). Videre er det også forankret i strategisk plan at vi har som mål å styrke samarbeidet med viktige samfunnsaktører.

I følge Meld.St.nr 13 (2011-2012) viser undersøkelser at kvaliteten på praksisstudiene ofte er for dårlig og at forskningen knyttet til helse- og sosialfaglig utdanning derfor må styrkes for å gi bedre kvalitet i både utdanningene og praksisfeltet. Dette betyr at forskningen må være nært knyttet til både utdanningsinstitusjon og praksisfeltet både når det gjelder tema og gjennom et samarbeid mellom partene.

Det er videre et ønske å sikre at praksisundervisningen blir relevant og kvalitativt god gjennom et nært samarbeid mellom praksis og utdanningsinstitusjon. Meld.St.nr 26 (2014-

2015) signaliserer at helheten mellom kommunale helse- og omsorgstjenester mangler, men er gode hver for seg.

Oppfølging av studenter og praksisveiledere må settes bedre i system. Dette prosjektet vil på bakgrunn av nevnte føringer ha som mål å oppnå gjensidig erfaringsutveksling mellom utdanning og praksisfelt. Nord Universitet er forpliktet til å fremskaffe kunnskap og kompetanse som møter befolkningens behov i større grad enn i dag. Det kreves derfor at det utvikles et bedre samspill mellom utdanningssektoren og helse- og sosialtjenestene. Videre står det i Meld.St nr 26 at

«praksis for studenter bidrar til kunnskap, ferdigheter og holdninger og er en sentral del av utdanningene. Praksis kan også bidra til positive synergieffekter mellom praksissted og utdanningsinstitusjon. Gode praksissteder kan virke rekrutterende».

Dette prosjektet vil på bakgrunn av nevnte stortingsmeldinger, rapporter og prosjektet SHOPP (Johansen, O og Aglen, E., 2015), utvikle en modell basert på noen av anbefalingene.

I følge rapport fra det Nasjonale praksisprosjektet anbefaler arbeidsgruppen bestående av vernepleiere noen sentrale områder som kan bidra til å styrke samhandling mellom utdanningsinstitusjon og praksisfelt:

- Arrangere og invitere til fagdager. De kan være direkte knyttet opp mot praksis, for eksempel i et forpraksisseminar. Eller det kan være andre fagtemaer som er relevante.
- Nettverk for praksisveiledere. Arbeidsgruppa mener det er viktig at praksisveiledere kan ha planlagte møtepunkter, slik at de kan dele erfaringer og diskutere utfordringer som oppstår i veilederrollen.
- Hospitering. Arbeidsgruppa mener at hospitering kan være nyttig. Undervisningspersonell skal kunne hospitere i praksisfeltet, og praksisfeltet bør kunne få mulighet til delta på forelesninger og undervise i relevante tema på utdanningsinstitusjonene.
- Frikjøping av praksisveiledere. Dette mener arbeidsgruppa kan være med på å bidra til at forutsetningene for deltakelse øker.
- Det må jobbes med ordninger i forhold til kompensasjon for veiledere som tar imot studenter. Det bør være mer lik praksis enn det er i dag, og det bør være uavhengig

av hva slags type utdanning studentene kommer fra. Forskjellene, slik de er i dag, gir ulike muligheter for å få gode praksisplasser og kompetente veiledere.

Utfordringsbilde

Samfunnet er i stadig endringer, helse- og sosialtjenester er stadig i omorganiseringsprosesser. Kartleggingen som er gjort av Caspersen og Kårstein (2013) peker på en rekke utfordringer knyttet til praksisstudier i helse –og sosialutdanningen:

Det er for det første vansker med å fremskaffe gode og relevante praksisplasser.

Samarbeidet mellom utdanning og yrkesfeltet kan oppleves uforutsigbart og lite stabilt over tid. Praksisfelt kan oppleves fragmentert; det er mange ulike brukergrupper og ulike arenaer i kommuner og helseforetak, privat og offentlig. Det er videre for liten stabilitet i tilgang på veiledere og veiledningskompetanse i praksisfeltet. Det oppleves også usikkerhet omkring ansvar, rolle og funksjoner. Det viser seg at det er ulikt syn på veiledning og veiledningsmodeller. Økonomiske utfordringer viser seg å være svakt ressursgrunnlag og manglende finansiering knyttet til tid og mulighet for bl.a.veiledning. Det viser seg at det er en mangel på forpliktende avtaler og kvalitetssikring.

Studentenes læring

Utdanningen utformer læringsutbyttene relatert til de ulike praksisstudiene på vernepleierutdanningen. Praksisplassens evne, ressurser eller kapasitet til å innfri disse er varierende. Studentene er vår viktigste ressurs ifølge Nordkvelle (2008) og det må være et mål at praksisfelt og utdanningsinstitusjon samarbeider om denne ressursen. Praksisstudier krever både en forberedelse, gjennomføring og etterarbeid for å sikre best mulig læring. Praksisstedet har stor innvirkning på å forme fremtidens student ved å være viktige rollemodeller for studentene som er i en sosialiseringssprosess til å bli ferdig utdannet helsepersonell. I denne sosialiseringssprossen kan det være en berikelse at studentene får veiledning, opplæring og kunnskapsdeling med ulike fagprofesjoner. Når studenten er i praksis er det praksisfeltet som er «klasserommet», det er praksis som gjennomfører undervisningen. Det må være et mål at studenten lærer og oppøver ferdigheter gjennom kontinuerlig og tilpasset veiledning av praksisveiler. Dette må være i et samarbeid med utdanningsinstitusjonen.

Indikatorer som kjennetegner faglige gode praksisplasser

Caspersen og Kårstein (2013 s.52) oppsummerer i sin rapport Kvalitet i praksis noen indikatorer som kjennetegner faglige kvalitative gode praksisstudier:

- Der er klare planer for praksisstudiet, med tydelige mål
- Praksis bygger videre på tema/arbeidsmåter man har gått gjennom på høyskolen
- Forventninger til studentene fra praksisfeltet blir kommunisert studentene i forkant av praksisoppholdet – faglig i form av hva de bør ha lest og kunne i forkant, men også om hvordan arbeidet er organisert og hvordan studentene skal passe inn i dette
- Studentene setter seg inn i praksisfeltets forventninger
- Veilederne har veilederutdanning som oppleves som relevant
- Veilederne opplever at det er klare mål for studiet, som er relevante å evaluere studenter etter. Veilederne forstår målene som er gitt fra høyskolene
- Det er en person på praksisstedet som har et koordinatoransvar, og som skal følge opp praksisveilederne der
- Det utarbeides en detaljert plan for praksisveiledningsperioden, med planer og mål
- Dokumentere system for veiledning (og kvalitetssikring av denne)
- Det finnes en plan for kompetanseutvikling for veiledere
- Det finnes et etablert system for kontakt mellom høyskole og praksissted

Mål/hensikt

Hovedhensikten med prosjektet er å utvikle en modell for tettere samarbeid mellom utdanningen og praksis vedrørende praksis som læringsarena. Modellen skal ha som mål å sikre kvaliteten av praksisstudiene gjennom å utvikle en form for gjensidig kontrakt eller en samarbeidsform som innebærer et endret fokus fra skolens side bygd på praksisfeltets behov for utvikling. Denne samarbeidsformen kan sannsynligvis bygge på en gjensidig forpliktende samarbeidsavtale som blant annet skal beskrive roller, arbeidsoppgaver og ansvarsfordeling av alle parter.

Denne modellen som skal utvikles har følgende tre hovedfokus:

- Større fokus på læring hos studentene enn bare erfaringsinnhenting i praksisstudiene. Med dette menes at studenten ikke bare skal utføre ferdigheter, men tilegne seg en dypere forståelse gjennom refleksjon i *veiledet* praksis. Praksisstudiet vil utgjøre rammene for studentenes læring, og samhandlingen med brukere / pasienter / beboere og ansatte vil derfor være avgjørende for læringen. Dette kan oppnås gjennom en tettere kobling mellom undervisnings- og praksisstudier med erfaringsutveksling av læringsmåter/pedagogiske tilnæringsmåter. Med dette menes en tettere integrering av tenkning rundt praksisstudier mellom praksissted og utdanningsinstitusjon. Utarbeiding av klare tydelige mål for praksis kan være en faktor.
- Erfaringsutveksling knyttet til praksisoppfølging satt i system. Gjennom et tettere samarbeid vil det også være et mål med denne modellen å tydeliggjøre praksisplassen «nye» ansvarsområde. Man kan se for seg at en måte å skape et tettere samarbeid på er faste møtepunkt mellom utdanning og praksis. Det kan f.eks. være fagdager med erfaringsutveksling som er planlagte i god tid slik at det er forutsigbart og kan inkluderes i all planlegging både i praksisfeltet og i utdanningen. Nettverk for praksisveiledere er et alternativ. Som eksempel at det legges inn i møteplaner. Dette kan ha en synergieffekt med neste punkt:
- Øke FoU-samarbeid mellom utdanning og praksis. Universitetets «nye» rolle innebærer større fokus på FoU virksomhet. I en artikkel i Forskerforum (Haara & Jenssen, 2013) hevdes det at avstanden mellom forskere og studenter øker, mens utdanningspolitiske dokumenter gjenspeiler forventninger om forskningsbasert undervisning og at studentene skal involveres i FoU-arbeidet som drives ved den institusjonen de studerer ved. Her kan man se for seg at praksisfeltet inkluderes i forsknings- og utviklingsarbeid i større grad enn hva det tradisjonelt har vært. Som eksempel kan 3.årsstudentene knyttes opp til dette i forbindelse med bacheloroppgaven, eller kobles opp til prosjektgruppa direkte eller som respondenter til utvikling av modellen som skal styrke samh Ansvarsforhold mellom praksis og

utdanningsinstitusjon bør bli mer jevnbyrdig også når det gjelder forsknings og utviklingsarbeid.

Prosjektgruppa skal utforme en modell basert på disse overnevnte hovedfokus og etter forslag fra nasjonale praksisprosjektet, Caspersen og Kårstein (2013) og Johansen og Aglen (2015).

Metode

For å skissere metoden for oppnå målet med prosjektet beskrives aksjonsforskning og litteratursøk.

Aksjonsforskning

Dette prosjektet er et utviklingsprosjekt der målet er å utvikle en modell sammen med praksisfeltet og kan derfor betraktes som aksjonsforskning. Aksjonsforskning lar seg vanskelig definere, men kan oppfattes som en måte å drive forskning på snarere enn en forskningsmetode. Det velges aksjonsforskning som metode fordi praksisfeltet er en jevnbyrdig samarbeidspartner i dette arbeidet med å utvikle en modell for et tettere og bedre samarbeid om studentenes læring i praksisstudiet. Et poeng her vil være at forskningen drives *sammen med*, i dette tilfellet, praksisfeltet og ikke *på* praksisfeltet. Styrken i denne måten å drive forskning på er at prosjektdeltakerne sammen jobber for å finne måter å endre/løse praktiske problemer på. Dette vil også styrke mestringsopplevelsen til deltakerne med å samarbeide om å utvikle en ny metode/modell som et resultat av dette felles prosjektet. Metoden i dette prosjektet er inspirert av den aksjonsbaserte helhetsmodellen av Rennemo (2006). Denne modellen tar utgangspunkt i fire områder. Det ene område kalles aksjonsbasert utvikling (AU) som handler om å tenke nytt, spreng tankemessige grenser og reflektere over hverandres måte å løse utfordringer på. Det andre området kalles aksjonsbasert kunnskap (AK) og innebærer å se verdien av kunnskapsutvikling og økt kompetanse i organisasjonens felt. Det tredje området kalles aksjonsbasert formidling (AF) og handler hovedsakelig om å systematisere erfaringer som utvikles og deretter spre det til andre i og utenfor organisasjonen. Det fjerde området kaller Rennemo (2006) aksjonsbasert produksjon (AP) der målet er å utvikle målbare resultater.

Litteratursøk

Det vil også være nødvendig å søke forskning for så sjekke ut hva som eksisterer av aktuelle rapporter utover det som allerede er presentert i planen. Så langt er det ikke søkt litteratur som omhandler erfaringer fra studenter. Derfor utføres det et litteratursøk for eventuelt å finne forskning fra studentperspektivet.

Organisering av prosjektet

Av aktuelle prosjektdeltakere tenkes følgende:

- Prosjektansvarlig (undertegnede),
- Studieleder ved vernepleierutdanningen og
- En vitenskapelig ansatt med forskerkompetanse i helsefagavdelingen ved Nord Universitet. Denne tenkes som en metodisk veileder. Dette må avklares hvem det blir dersom prosjektet får midler til gjennomføring.
- Praksisveiledere og/eller avdelingsledere fra 3- 4 utvalgte praksisplasser i Nord Universitets nedslagsfelt.

Foreløpig prosjekt/framdriftsplan

Hva	Når	Hvem	Kostnad
Utvelgelse og kontaktetablering av praksisplasser	Mars/april 2016	Prosjektansvarlig	
Gjennomføre første prosjektmøte hvor hovedhensikten er å forankre kartlegge utfordringsbilde og få opp problemstillinger i forhold til prosjektets målsetting. Dette gjøres ved hjelp av en dialogkonferanse/arbeidsseminar.	August 2016	Prosjektansvarlig og 6-8 representanter (praksisveiledere/avdelingsledere, studieleder, emneansvarlig, skolekontakter og adm.ansatt (praksiskoordinator inviteres)	
2 arbeidsmøter med representanter fra utvalgte praksisplasser	Sept/okt	Prosjektansvarlig/ prosjektmedarbeidere	
Formidle prosess i lærermøte og Kvalitetsutvalget på vernepl.utd.med. Åpne for problemstillinger og motforestillinger og forslag.	Oktober 2016	Alle	
Presentere prosjektet og arbeidet så langt på de utvalgte praksisplassen og for den aktuelle ansvarlige for fagutvikling i kommunen Åpne for problemstillinger og motforestillinger og forslag	Nov/des 2016	Alle	
2 arbeidsmøte prosjektgruppa	Januar/feb/2017	Alle	
Presentere forslag til samarbeidsavtale og modell for utdanningen og de utvalgte praksisplassene.	mars 2017		
Utprøving av modell og gjennomføring av samarbeidsavtalen konkretisering av arbeidsmetoder osv	April – juni 2017		
Evaluer 2017	Juni	Studenter, skolekontakter, praksisted osv	
Avslutte dokumentasjon og presentere prosjektet 2017	september	Vpl utdanningen prosjektmedarbeiderne fra praksisfeltet og praksisansvarlige i nedslagsfeltet	
		Totalt kostnader:	

Budsjett/økonomi

Estimert budsjett må vurderes av Oddbjørn Johansen og/ eller Bjørg Aasen.

Prosjektansvarlig 300 t?

Veileder på gjennomføring, metode og rapportskrivning med forskerkompetanse xx timer?

Frikjøp av praksisveiledere estimert 25 timer hver til deltakelse i prosjektet. Totalkostnad utregnes når man vet det endelige antall. Det tenkes totalt 4 deltakere.

Driftsutgifter, møtevirksomhet, materiale div.sosiale utgifter etc. 10000,-?

Foreløpig litteraturliste:

Caspersen, J og Kårstein, A., (2013) *Kvalitet i praksis. Oppfatninger om kvalitet blant praksisveiledere*. Rapport NIFU. Oslo: Helsedirektoratet. [ISSN 1892-2597 \(online\)](#)

Høgskolen i Nord Trøndelag (2013) Strategisk plan for HiNT 2013-2016. <http://pub.hint.no/Kvalitet/Dokumenter/Justert%20Strategisk%20plan%202013%20-%202016%20-%20bokm%C3%A5l%20100214.pdf>

Høgskolen i Nord Trøndelag (2015) Handlingsplan for vernepleierutdanningen. Mål for planperioden 2015-2025.

Haara og Jenssen (2013) *Fine ord om FoU I*: Forskerforum 11.03.2013.

Kunnskapsdepartementet. (2014). *Meld. St. 7 (2014–2015). Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015–2024*

Kunnskapsdepartementet. (2012). *Meld. St. 13 (2011–2012). Utdanning for velferd*.

Kunnskapsdepartementet (2015). *Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet*

Nordkvelle, Y T (2008) Fag og teorier i en praktisk hverdag i høyere utdanning I Uniped. Tidsskrift for universitets- og høgskolepedagogikk. Årg.31 nr 3/2008.

Johansen, O og Aglen, E., (2015) *Rapport prosjektet SHOPP. Samhandling HiNT og praksisfelt vedrørende praksis som læringsarena*. Arbeidsnotat. Namsos: Nord Universitet. <http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2366262/Arbeidsnotat264.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Rennemo, Ø., (2006) *Lever og lær, aksjonsbasert utvikling i resultatorienterte organisasjoner*. Oslo: Universitetsforlaget.

Terum, L.I. & Nesje, K. (2014) *Praksisrelevans og kompetansebehov. Vurderinger av BSVutdanningene*. Høgskolen i Oslo og Akershus

Namsos 16.06.2017

Samarbeidsavtale mellom Høylandet kommune- miljøarbeidertjenesten og Høylandet sykeheim og Nord Universitet fakultet for sykepleie og helsevitenskap (FSH)

Formål

Denne samarbeidsavtalen gjelder utprøving av en alternativ praksismodell knyttet til prosjektet *Utvikling og læring i praksisstudiet på vernepleierutdanningen ved Nord universitet*. Overordnet hensikt med prosjektet er å få en tettere kobling mellom praksisfeltet og vernepleierutdanningen samt sikre kvaliteten i praksis som læringsarena gjennom et forpliktende samarbeid mellom partene. Beskrivelsen av modellen er konkretisert i vedlagt dokument. Partenes ansvarsområder beskrives nedenfor.

Samarbeidsavtalens innhold og ansvarsområder.

Samarbeidsavtalen mellom avtalte samarbeidspartnere i praksisfeltet og vernepleierutdanningen ved Nord Universitet vil være gjeldende for en prosjektperiode på 3 år fra høsten 2017 til våren 2020. Modellen evalueres i juni 2018 etter avsluttet pilotprosjekt. Videre forsøkes modellen å implementeres studieåret 2018/2019. Denne kontrakten signeres av begge parter. Involverte praksisstudier tilhører 1. og 2. studieår. Hvis praksisstedet tar imot studenter fra begge studieår, forplikter praksisstedet seg til å stille med 2 praksisveiledere.

Generell informasjon om innhold i praksisstudiene.

Studenter i 1. studieår har emnet PRA1014⁵ *Kommunale helse- og omsorgstjenester*. Emnet innebærer kunnskap om organisering av helse- og omsorgstjenestene med vekt på ferdigheter innen kommunal tjenesteyting, og konkrete helse- og omsorgstjenester til brukere. Medikamenthåndtering er ett av læringsutbyttene. Dette emnet skal gi studentene erfaringer med utøvelse av helse- og omsorgstjenester.

Studenter i 2. års praksis har emnet PRA2006 *Miljøarbeid⁶, deltagelse og helsefremming* har praksisplasser på mange ulike arenaer. Emnet er rettet inn mot kunnskap om miljøarbeid, deltagelse og helsefremming. Studentene skal få kunnskap og erfaringer i å tilrettelegge for personer med sammensatte hjelpebehov.

⁵ Studieplan tilgjengelig fra juli 2017 på www.nord.no

⁶ Studieplan tilgjengelig fra juli 2017 på www.nord.no

Avtalen gjelder samarbeid mellom følgende parter i prøveperioden:

Ledere for prosjektgruppas deltakere fra praksisfeltet forplikter seg til å tilrettelegge for gjennomføre prosjektets intensjoner, se vedlegg. Vernepleierutdanningen ved Nord universitet og følgende praksissteder er samarbeidspartnere i utprøvningsperioden 2017-2018.

Praksis plass	Prosjektdeltakere	Kontaktperson/ leder
Helseforetaket HNT psykiatrisk klinikk.	Praksisveileder Laila Fjær (PRA2006)	Kristian Børstad Kristian.borstad@hnt.no Kontaktperson Astrid Stamnes astrids.stamnes@helse-nordtrondelag.no
Namsos Helsehus, avd. demens.	Praksisveileder Mona Skage (PRA 1014)	Kontaktperson Eva Fiskum eva.fiskum@namsos.kommune.no Avdelingsleder Heidi Kristiansen heidi.kristiansen@namsos.kommune.no
Høylandet kommune, miljøarbeidertjenesten.	Praksisveileder Rune Grønbeck (PRA2006) Praksisveileder? (PRA1014)	Avdelingsleder Liss Tone Engan Liss.Tone.Engan@hoylandet.kommune.no Kontaktperson Hilde Larssen Hilde.Larssen@hoylandet.kommune.no
Namdalseid kommune	Praksisveileder Torill Forbord (PRA1014)	Marit Hatland Marit.hatland@namdalseid.kommune.no Kontaktperson Karen Giskås Karen.Giskas@namdalseid.kommune.no
Kastvollen rehabiliteringssenter	Praksisveileder Ann Helen Thune (PRA 2006)	Bente Oldren bente.oldren@reko.org
Nord Universitet Fakultet for sykepleie- og helsevitenskap.	Prosjektansvarlig Odil Sætertrø	Faggruppeleder Björg Aasen Bjorg.a.aasen@nord.no
Nord Universitet Administrasjon	Førstekonsulent Randi Sætervik	Randi.s.satervik@nord.no

Praksissted og utdanningsinstitusjon forplikter seg til å delta i pilotprosjektet og informere de andre på praksisstedet og utdanningsinstitusjonen om alle forhold som kan ha innvirkning på gjennomføringen av tiltaket/modellen. Signeres og mailes tilbake til undertegnede senest innen 10.08.17.

Sted og dato:

Kontaktperson/ leder ved praksisstedet

Prosjektansvarlig ved FSH vernepleierutdanningen

Tlf: 74 21 23 16 Mob: 481 06 212 Mail: odil.satertro@nord.no

Vedlegg 8

Veiledningskontrakt PRA 1014 Kommunale helse- og omsorgstjenester

Fylles ut av student og praksisveileder og leveres på Canvas senest to uker etter oppstart i praksisstudiet.

Praksissted:	
Kontaktinformasjon (navn, telefon og mailadresse)	
Student:	
Praksisveileder:	
Kontaktlærer:	

Informasjon om veileder:	
Profesjonsutdanning:	
Stillingsprosent:	
Veilederutdanning:	
Veiledererfaring; type og varighet:	
Er kjent med emnebeskrivelsen og emnets læringsutbytter (sett kryss hvis ja)	
Er kjent med forskrift om Skikkethet i høyere utdanning : (sett kryss hvis ja)	

Gjensidig forventningsavklaring:	
Studentens forventninger til praksisveileder:	
Praksisveileders forventninger til studenten:	

Tema studenten ønsker å ta opp til veiledning leveres til praksisveileder senest to dager før veiledning eller etter avtale.

Veiledningsplan for tema/innhold i veiledningene i praksisperioden:

Uke	Tidspunkt	Innhold (forslag)
1		Veiledningskontrakt og læringsmål
2		
3		
4		
5		<i>Midtevaluering</i> og konkretisering av hvilke læringsmål det må arbeides med i siste del av praksis.
6		
7		
8		

Planlagt arbeidstid/turnus:

Beskrives her/eller beskrives i eget dokument vedlagt kontrakten:

Totalt skal studenten dokumentere 240 timer direkte brukerrettet og veiledet.

NB: Kontaktlærer skal involveres ved fare for ikke å bestå praksis så tidlig i praksisstudiet som mulig.

Sted og dato:
Signaturer
Student
Praksisveileder
Kontaktlærer

Veiledningskontrakt PRA2006 Miljøarbeid, deltakelse og helsefremming

Fylles ut av student og praksisveiledere, og sendes kontaktlærer senest to uker etter oppstart i praksis.

Praksissted:	
Kontaktinformasjon (navn, telefon og mailadresse)	
Student:	
Praksisveileder:	
Kontaktlærer:	

Informasjon om veileder:	
Profesjonsutdanning:	
Stillingsprosent:	
Veilederutdanning:	
Veiledererfaring:	
Er kjent med emnebeskrivelsen og emnets læringsutbytter (sett kryss hvis ja)	☐
Er kjent med forskrift om Skikkethet i høyere utdanning : (sett kryss hvis ja)	☐

Gjensidig forventningsavklaring:
Studentens forventninger til praksisveileder:
Praksisveileders forventninger til studenten:

Veiledningsplan for tema/innhold i veiledningene i praksisperioden:

Uke	Tidspunkt	Innhold (forslag)
1		Veiledningskontrakt og læringsmål
2		
3		
4		
5		
6		<i>Midtvurdering</i> og konkret fremover melding for siste del av praksis.
7		
8		
9		
10		
11		
12		<i>Sluttvurdering</i>

Eventuelle kommentarer:

Planlagt arbeidstid/turnus:

Beskrives her/eller beskrives i eget dokument vedlagt kontrakten:

Totalt skal studenten dokumentere 360 timer direkte brukerrettet og veiledet praksis.

NB: Kontaktlærer skal involveres ved fare for ikke å bestå praksis så tidlig i praksisstudiet som mulig.

Sted og dato _____

Signatur student:

Signatur praksisveileder:

Vedlegg 9

Navn på praksissted

«Bilde av praksisplassen»

Praksisplassbeskrivelse

Navn på praksissted

Kort beskrivelse av praksisstedet og hvilken type praksis det er; avlastningsbolig, rehabiliteringsavdeling, skole, hvor mange som jobber der, arbeidstid osv.

Målgruppen til tiltaket

Hvor mange bor der, hvilken målgruppe

Presentasjon av faglige hovedområder

Målsettingen til virksomheten. Hva gjør dere som jobber der, hva er hovedoppgavene, har dere arbeidsmetode; hvilken i så fall, IP, miljøarbeid, omsorg osv.

Praksisplassens navn som læringsarena for studenter

.....er en god læringsarena for studenter som:

Hvilke områder er denne praksisplassen en god læringsarena for (studentens mulige læringsutbytte).

Oppfølging og veiledning

Kort beskrivelse av hvordan veiledning og oppfølging fra praksisplassen blir gjennomført

Forslag til aktuell litteratur/teoretisk forkunnskap

Kontaktinformasjon

Navn:

Adresse:

Tlf:

e-post:

SAMARBEIDSAVTALE

mellom

HØGSKOLEN I NORD- TRØNDELAG (HiNT)

avd. for helsefag

og

NAMSOS KOMMUNE

for perioden

1.7.2015 - 30.6.2019

1. BAKGRUNN FOR AVTALEN

Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) og kommunene i Nord-Trøndelag har hatt samarbeid vedrørende praksisstudier for helsefagstudenter gjennom mange år. Samarbeidet ble formalisert gjennom avtaler i 2001/2002.

Avtalen for perioden 01.07.2015 – 30.06.2019 bygger på den tidligere samarbeidsavtalen, revidert etter innspill fra HiNT avdeling helsefag og de samarbeidende kommunene. Avtalen bygger på *Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester* og *Lov om universiteter og høyskoler*, samt fag- og rammeplaner for de ulike helse- og sosialfaglige utdanninger ved HiNT.

2. PARTER

Parter i denne avtalen er kommunen og HiNT avdeling for helsefag.

3. FORMÅL

Partene fortsetter gjennom denne avtalen et formalisert samarbeid vedrørende praksisstudier for helsefagstudenter både på grunn- og videreutdanninger, samt videreutvikling av relevant forskning og fagutvikling. Samarbeidet har til formål:

- Å legge til rette for praksisstudier for helsefagstudenter i overensstemmelse med fag- og rammeplaner.
- Å bidra til en velfungerende utdanning og helsetjeneste ved å stille krav til kvalitet i praksisstudiene.
- Å heve kompetansen i kommunen og høgskolen.
- Å sikre forutsigbarhet i antall tilgjengelige praksisplasser for helsefagstudenter.
- Å styrke sammenhengen mellom utdanning, forskning / fagutvikling og praksisfeltet, og gjennom dette bidra til videreutvikling av kunnskapsbasert praksis.
- Å tydeliggjøre både HiNT og kommunens ansvar og rolle som sentral utdanningsaktør i praksisstudiene

4. FAGLIG SAMARBEID

Følgende områder reguleres av denne samarbeidsavtalen:

4.1 Praksisstudier

Partene skal samarbeide om gjennomføringen av praksisstudier for helsefagstudenter. Høgskolen har ansvaret for at gjennomføringen skjer i overensstemmelse med vedtatte fag- og rammeplaner for de ulike utdanningene. Kommunen har ansvaret for å tilby praksisplasser i

tråd med vedtatte bestemmelser for praksisstudier. Begge parter har ansvar for å bidra til god dialog og nettverksbygging mellom kommunen og HiNT.

4.2 Etter- og videreutdanning

Partene skal samarbeide om utvikling av eksisterende og nye kurs-, etter- og videreutdanningstilbud, og evt. samarbeide regionalt om utvikling av slike tilbud.

4.3 Forsknings- og utviklingsarbeid (FoU-arbeid)

Partene skal samarbeide om forsknings- og utviklingsprosjekter for å utvikle fagfeltene ved HiNT og i kommunen. Det kan inngås egne avtaler vedrørende prosjekter etter behov.

4.4 Personalutveksling og hospitering

Ved evt. prosjekt- og oppdragsstillinger samt hospitering skal det inngås særskilte avtaler om dette.

5. UTDANNINGER

HiNT avd. for helsefag har flg. utdanninger, både heltidsstudier og deltidsstudier, som har behov for praksisplasser:

Sykepleierutdanning: Ca. 220 heltidsstudenter i hvert årskull + evt. deltidskull

Vernepleierutdanning: Ca. 30 heltidsstudenter i hvert årskull + evt. deltidskull

Videreutdanning/master i psykisk helsearbeid: Ca. 35 studenter i hvert årskull

Før nye utdanningstilbud som inneholder praksisstudier settes i gang av høgsolen, skal dette tas opp i Samarbeidsorganet, jfr. avtalens punkt 12.

6. HiNT'S PLIKTER VEDR. PRAKSISSTUDIER

HiNT har ansvar for følgende punkter vedrørende gjennomføring av praksisstudier:

- Forberede og motivere studentene før praksisstudiene starter.
- Tilby samlinger med faglig påfyll, for praksisveiledere.
- Utnevne undervisningspersonell som ivaretar oppfølging av studentene, og samarbeider med veilederne på praksisstedet om veiledning og evaluering.
- Utsendelse av praksislistene, informasjon og dokumenter til oppgitte kontaktpersoner i kommunen/institusjonen senest 1 mnd. før praksisperioden starter. Listene må inneholde navn og personnummer, slik at studenten sikres tilgang til blant annet elektronisk dokumentsystem
- Legge til rette for dialog med praksisfeltet ved omfattende fagplanrevisjon
- Planlegge og tilrettelegge for studentaktiv forskning og fagutvikling gjennom praksisstudiene, gjerne knyttet til problemstillinger fra egen praksis.
- Tilby jevnlig veiledningsutdanning for praksisveiledere. Høgsolen gir også tilbud om påbyggingsmodul i veiledning.

7. KOMMUNENS PLIKTER VEDR. PRAKSISSTUDIER

Kommunen har ansvar for følgende punkter vedrørende gjennomføring av praksisstudier:

- Sørge for kvalifiserte veiledere, fortrinnsvis med veiledningsutdanning tilsvarende minimum 10 studiepoeng og minimum 1 års klinisk praksis.
- Bidra til at praksisveilederne deltar på samlinger med faglig påfyll, som høgskolen arrangerer.
- Samarbeide om FoU og bidra til styrking av kunnskapsbasert praksis.
- Planlegge og tilrettelegge for studentaktiv forskning og fagutvikling gjennom praksisstudiene, gjerne knyttet til problemstillinger fra egen organisasjon.
- Gjøre kommunens mål for virksomheten kjent for ansatte og studenter ved HiNT.
- Gi tilbakemelding på henvendelser fra HiNT angående navn på kontaktpersoner ved praksisplassene.
- Legge til rette for å inkludere høgskolens lærere i praksisfeltet, for eksempel hospitering etter avtale.
- Ved bortfall av avtalte praksisplasser skal kommunen skaffe tilveie alternative praksisplasser.
- Sørge for en koordinator i kommunen.

8. STUDENTENES PLIKTER VEDR. PRAKSISSTUDIER

Studentene har ansvar for følgende punkter vedrørende gjennomføring av praksisstudier:

- Ta ansvar for egen og hverandres læring ved å møte forberedt til praksisstudiene, vise interesse, ta initiativ og systematisk reflektere over egne og medstudenters erfaringer.
- Delta aktivt i praksisfellesskapet slik at de får tilgang på verdifull kunnskap som ligger i praksisstedets kultur.
- I samarbeid med veileder og lærer bidra til at utdanningens mål blir nådd.
- Følge turnus fastsatt på praksisstedet. Turnus er en kontrakt mellom den enkelte student og praksisstedet, og endringer kan kun skje etter godkjenning fra praksisveileder/nærmeste leder

9. VEILEDNING I PRAKSISSTUDIER

Veiledede praksisstudier tar utgangspunkt i plan for praksis som er utformet for den enkelte utdanning. Høgskolen har ansvaret for å utarbeide denne planen, som skal være kjent for både studenter, veiledere og lærere før praksisperioden starter. Den konkretiserer de ulike parters ansvar, plikter og rettigheter vedrørende praksisstudier.

10. JURIDISKE ANSVARFORHOLD I PRAKSISSTUDIER

I følge *Lov om Helsepersonell* er studenter i helsefaglig opplæring definert som helsepersonell. Studenter omfattes av *Lov om yrkesskadeforsikring* og *Lov om skadeerstatning*. Arbeidsgiver er i utgangspunktet virksomheten der studenten er i praksis. Studenter i praksis anses som arbeidstakere i forhold til *arbeidsmiljølovens* bestemmelser om helse, miljø og sikkerhet.

11. FINANSIERING AV PRAKSISKOSTNADER

Plikten til å veilede studenter i praksis er nedfelt i *Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester*. Som del av det statlige rammetilskuddet til høgskolen, er det en forutsetning at HiNT – gjennom samarbeidsorganet - bidrar med økonomiske midler til utviklings-, forsknings- og samarbeidsprosjekter mellom høgskolen og praksisstedene.

12. SAMARBEIDSORGAN

Fra våren 2014 er det opprettet et felles samarbeidsorgan mellom HiNT, Helse Nord-Trøndelag og kommunene i Nord-Trøndelag innenfor utdanning, forskning og innovasjon i helse-, velferds- og omsorgstjenestene. Dette organet erstatter de tre tidligere samarbeidsorganene, og er en strategisk samspillsarena med formål å utvikle nødvendig kompetanse og forskningsbasert kunnskap til å realisere intensjonene i velferdsreformene, og styrke kvaliteten i helse-, velferds- og omsorgstilbudet til befolkningen i fylket. Samarbeidsorganet skal utvikle strategier for samhandling og felles forståelse av utfordringene i fylket, å bidra til kompetanseheving gjennom samarbeidsprosjekter innen forskning og utvikling, samt følge opp denne samarbeidsavtalen og andre ramme- og tjenesteavtaler.

Samarbeidsorganet har representasjon fra kommunene i fylket, HNT, HiNT, KS, NTFK og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

13. SÆRAVTALE

Innenfor rammen av denne avtalen, inngår partene særavtale om tidspunkt for praksisperiodene, antallet studenter pr. periode samt evt. tilleggsbestemmelser. Høgskolens behov for praksisplasser meldes til kommunen innen 1. mai, for påfølgende studieår. Svarfrist for kommunene er 1.juni.

14. VARIGHET

Denne avtalen gjelder i tidsrommet 1.7.2015 – 30.6.2019. Avtalen kan revideres årlig etter ønske fra en av partene, ellers hvis det oppstår situasjoner som påvirker en eller begge partenes ansvar, plikter eller.

15. KONTAKTPERSONER

Kommunens kontaktperson vedr. avtalen:

MORTEN SOMMER - TLF 958 58 173

Høgskolens kontaktperson vedr. avtalen:

Mary Johanne Hovdal - tlf 74022913. E-post: mary.j.hovdal@hint.no

Sted og dato: Namsos 7/4-15	Sted og dato: Lwanger 27/3-15
Namsos kommune NAMSOS KOMMUNE Rådmann Gunnar Rønne rådmann	Høgskolen i Nord-Trøndelag, avd. for helsefag Kirsten Frøseth dekan